

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

ΘΕΜΑ: " Η αποβιομηχάνηση του Ν.Αχαΐας - Ποδόξενος
Κοινωνικών Προβλημάτων. Έρευνα σε επιχει-
ρήσεις που διέκοψαν τη λειτουργία τους".

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ: 1)Τσιρογιάννη Αλεξάνδρα

2)Τρίψα Τσισεύγενη.

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Αγγελος Πολυδωρόπουλος.

ΠΑΤΡΑ 1998

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

2714

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Κατά τον 19ο αιώνα ο Ν.Αχαΐας αποτελούσε το μεγαλύτερο εμπορικό κέντρο της Πελ/σου.

Από το λιμάνι της Πάτρας γίνονταν το μεγαλύτερο ποσοστό των εμπορικών συναλλαγών με τις διάφορες Μεσογειακές χώρες.

Κύριο εξαγώσιμο προϊόν ήταν η σταφίδα, γεγονός που αύξησε την ισχύ των εμπορικών κυκλωμάτων που την έλεγχαν μέσα στην διαδικασία ιδιοποίησης του αγροτικού πλεονάσματος.

Αλλα προϊόντα που εξαγονται ήταν τα δέρματα, βαλανίδια, κουκούλια, λάδι, δημητριακά, τυριά και κρασιά.

Ενώ εισάγονταν υφάσματα, καπνός, προϊόντα μετάλλου, καφές και ζάχαρη.

Η οικονομία την εποχή εκείνη στην Δ.Πελ/σο ήταν πολύ δυσκίνητη και εύθραυστη γιατί εξαρτιόταν από ένα μόνο προϊόν την σταφίδα.

Κατά ένα μεγάλο ποσοστό η ανάπτυξη του λιμανιού της Πάτρας μπορούμε να πούμε ότι οφείλεται στην χρησιμοποίηση του από τους Άγγλους σαν διαμετακομιστικό κέντρο του εμπορίου τους σ'ολόκληρη την Α.Μεσόγειο.

Το 1836 η Πάτρα απέκτησε επιμελητήριο το οποίο σαν απαχόλησή του είχε την επίβλεψη της κίνησης του λιμανιού.

Ενα άλλο σημαντικό γεγονός που βοήθησε στην ανάπτυξη της Βιομηχανίας ήταν η δημιουργία του σιδηροδρομικού δικτύου το 1882.

Ο Χ.Τρικούπης πίστευε ότι η δημιουργία του σιδηροδρομικού δικτύου στην Πελ/σο θα πετύχενε την πολιτική ενοποίηση της χώρας, την διευρυνση της εσωτερικής αγοράς και την πρόσκληση προς τα κεφάλαια για παραγωγή και πώληση με το μικρότερο μεταφορικό κόστος.

Η πρώτη μεγάλη οινοποιία ιδρύθηκε στην Πάτρα το 1858 με σκοπό να βγάλει την σταφιδική οικονομία από την κρίση. Μεσολαβεί μία μικρή οινοποιία το 1860 και το 1873 έχουμε την ίδρυση της μεγάλης εταιρίας του Γ.Κλάους Αχάια.

Το 1861 έχουμε την ίδρυση της Ανώνυμης Ελληνικής χαρτοποιίας.

Η διεθνής συγκυρία που ορίστηκε από τον εμφύλιο πόλεμο στις Η.Π.Α. (1862-1867) έστρεψε την ζήτηση βάμβακος των αγγλικών υφαντουργείων προς τις βαμβακερές πρώτες ύλες νέων χωρών όπως η Ελλάδα. Η αποκατάσταση της αμερικάνικης προσφοράς έφερε κρίση στην Ελληνική βαμβακοπαραγωγή. Έτσι το 1867 δίνεται η δυνατότητα για την δημιουργία νέων υφαντουργείων.

Την ίδια εποχή ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν για να καλύψουν την εσωτερική αγορά η αλευροποιία και η παρασκευή ζυ-

μαρικών. Το 1870 έχουμε δύο αλευρόμυλους και μία αλευροποι-
ία -μακαρονοποιία. Επίσης υπάρχουν και 7 μικρότερα ατμοκίνη-
τα καταστήματα για την παραγωγή άρτου και ζυμαρικών.

Στο ίδιο πλαίσιο κινούνται η ζαχαροπλαστική και η τυρο-
κομία.

Τα βυρσοδεψία είχαν μία κάποια παρουσία στην επεξεργα-
σία δερμάτων, το ίδιο αντίστοιχα ισχύει και για τα ελαιο-
τριβεία.

Το 1872 λόγω της καταστροφής από φυλοξήρα των αμπελώ-
νων του γαλλικού νότου (αποκατάσταση 1892) ανοίγεται μία
πελώρια αγορά για την Ελληνική σταφίδα που θα χρησιμοποιη-
θεί στην παραγωγή φτηνών κρασιών έτσι η παραγωγή και η εξα-
γωγή της σταφίδας θα αυξηθεί θεαματικά.

Από την παραγωγή και την εξαγωγή της σταφίδας εξαρτά-
ται και η παραγωγή ξύλινων κιβωτίων. Έτσι δημιουργείται
μία πρώτη ζήτηση για ενδιάμεσες εισροές και καθετοποιείται
περισσότερο η βιομηχανία.

Οι εργασίες για την κατασκευή του σιδηροδρομικού δι-
κτύου ολοκληρώθηκαν το 1902.

Η μεταφορά της σταφίδας είναι το κύριο εμπόρευμα για
το σιδηροδρομικό δίκτυο της Πελ/σου.

1.1. Η ΠΡΩΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ

Η θέσπιση του νόμου " περί συστάσεως επιτροπής επί της εμφυχώσεως της εθνικής βιομηχανίας, κατά το πρότυπο των δυτικών θεσμών το 1837 είχε σαν στόχο την ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Η πρώτη μονάδα που λειτούργησε με τον παραπάνω νόμο είναι ένα υδροκίνητο κλωστήριο το 1846 στην Πάτρα.

Οι Πατρινοί μεγαλέμποροι σε συνεργασία με διάφορους οικονομικούς κύκλους της Αθήνας και του Λονδίνου αναγγέλουν το 1853 την συγκρότηση Ελληνικής ατμοπλοίας στην Πάτρα.

Επειδή αισθάνονταν τις επιζήμιες συνέπειες από την ελλειψη εγχώριας ατμοπλοίας και επειδή πίστευαν ακόμα ότι η δημιουργία νέων επιχειρήσεων μπορεί να αντιμετωπίσει με επιτυχία την πρόκληση εξ αιτίας των άτυχων περιπετειών των εθνικών προϊόντων.

Το 1857 εγκαθίσταται η πρώτη ατμοκίνητη μηχανή σ' ένα εργοστάσιο που κατασκευαζε γιαμπεζη (όπως γλυκορίζης).

Επίσης λειτουργεί ένα ατμοκίνητο υφαντήριο που παράγει δρόμια, κατάλληλα για ενδύματα εργασίας, καθώς και δύο νηματοποιεία.

Την περίοδο αυτή δεν υπάρχει ανάπτυξη των μηχανουργείων Αυτό οφείλεται στην αντιφατική πολιτική , που στα πλαίσια ενίσχυσης της Γεωργικής Παραγωγής απάλλαξε από τελωνειακούς

δασμούς τα εισαγόμενα αγροτικά κ.λ.π. εργαλεία.

Ο πλέον συνήθης και βασικός μηχανισμός με τον οποίο προχώρησε η εκβιομηχάνιση στην Β' Πελ/σο συνδέθηκε με την χρόνια κρίση της σταφίδας. Για να απορροφηθούν τα πλεονάσματα της παραγωγής σταφυλιών και σταφίδας δημιουργούνται οινοποιία και ολοκληρώνεται κατά κάποιο τρόπο η πρώτη βιομηχανική προσπάθεια.

Ετσι λοιπόν η Πάτρα είναι η πρώτη που στράφηκε προς τις δραστηριότητες μιας βιομηχανικής μετατροπής.

Συνολικά στην Πάτρα λειτουργούν πέντε ατμοκίνητα ξυλουργικά εργοστάσια που ιδρύθηκαν μετά το 1886. Η Βιομηχανική παραγωγή έως το 1880 αναπτύχθηκε αργά, δημιουργούνται όμως οι βασικές προϋποθέσεις εξέλιξής της. Οι απασχολούμενοι στον δευτερογενή τομέα είναι είτε επιχειρηματίες, είτε τεχνίτες, είτε υπάλληλοι και σχεδόν πάντοτε στο πλαίσιο μικροσκοπικών μονάδων.

Το εξωτερικό εμπόριο θα αντιμετωπίσει πραγματική κρίση μόνο μετά το κλείσιμο της γαλλικής αγοράς για την σταφίδα, το 1892, και την πτώχευση του 1893, ακριβώς την εποχή που το διεθνές εμπόριο αρχίζει να γνωρίζει νέα άνθηση.

Από τους σημαντικότερους λόγους της υποανάπτυξης ήταν η ανεπάρκεια επενδύσεων στην υποδομή (αναπτυξιακά δημόσια έργα) και στην μεταποίηση. Καθώς η αδυναμία του Ελληνικού

δημοσίου να δανειστεί ξένα κεφάλαια για ένα διάστημα μετά την απελευθέρωση. Το κενό αυτό έρχεται να καλύψει η λειτουργία της εθνικής τράπεζας (1842) και αργότερα (1844) της εμπορικής.

1.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η εξέλιξη της Βιομηχανίας στο Νομό Αχαΐας τα χρόνια 1835-1935 καθορίζεται:

1. Από τον εμπορικό, εξαγωγικό χαρακτήρα της πόλης της Πάτρας και του λιμανιού της.
2. Από την διεθνή κρίση της σταφίδας, του κατ'εξοχήν προϊόντος της περιοχής.
3. Από τις ευρύτερες πολιτικές ή οικονομικές συγκυρίες (εθνικά δάνεια, πτώχευση, πόλεμοι, δειλός αστισμός δασμολογία).
4. Από την ανάπτυξη εκτός της οινοποιίας -οινοπνευματοποιίας και άλλων κλάδων π.χ. κλωστουφαντουργίας, χαρτου κ.τ.λ. μετά το 1925 κυρίως.
5. Από την αντίφαση ανάμεσα στην ευημερία μιας μειοψηφίας και την βιωσιμότητα της βιομηχανίας και την διατήρηση ενός επιπέδου ζωής των εργαζομένων.
6. Από την έλλειψη κεντρικού προγραμματισμού βιομηχανικής ανάπτυξης σ'αυτήν την περίοδο.

2. ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

1969 - 1978

Στο διάστημα 1969-1978 αυξήθηκαν όλες οι βασικές παράμετροι της βιομηχανίας (αριθμός επιχειρήσεων, απασχόληση, ιπποδύναμη) στον νομό Αχαΐας.

Η Πετρελαική κρίση του 1973 είχε αρνητικές επιπτώσεις για τον Ν.Αχαΐας, καθώς και για όλη την χώρα. Η κρίση αυτή έφερε στην επιφάνεια και όξυνε τις διαρθρωτικές αδυναμίες και τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας της ελληνικής βιομηχανίας. —

Αντίθετα οι επιπτώσεις αυτής της κρίσης δεν επηρέασαν αισθητά την μεταποίηση στον Νομό Αχαΐας και αυτό γιατί διέθετε ήδη, ιδιαίτερα στην περιοχή της Πάτρας μία αξιόλογη βιομηχανική υποδομή και παράδοση που τον καθιστούσαν ευέλικτο και ευπροσάρμοστο στις επιπτώσεις της κρίσης.

1978-1984

Και σ' αυτό το διάστημα αυξήθηκαν όλες οι βασικές παράμετροι της βιομηχανίας στο νομό Αχαΐας και μάλιστα με ταχύτερο ρυθμό από τον αντίστοιχο μέσο ρυθμό της χώρας.

Έτσι η σχετική θέση του νομού στο σύνολο χώρας ενισχύθηκε για όλα τα βασικά μεγέθη της μεταποιητικής δραστηριό-

τητας, γεγονός που υπογραμμίζει την βελτίωση του επιπέδου εκβιομηχανίσης του νομού.

Η συγκεκριμένη βελτίωση είναι ιδιαίτερα σημαντική αν ληφθεί υπόψη ότι επιτεύχθηκε στη διάρκεια της δεύτερης ενεργειακής κρίσης μετά το 1979.

Όπως είναι γνωστό η κρίση του 1979 όξυνε και επέτεινε τις διαρθρωτικές αδυναμίες και τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας της ελληνικής βιομηχανίας που εμφανίστηκαν με την έντονη πετρελαική κρίση του 1973 και οδήγησαν στην επενδυτική υποτονικότητα και στην γενικότερη ύφεση της ελληνικής οικονομίας.

Η ταχύτερη λοιπόν εκβιομηχανίση του Νομού Αχαΐας σε σύγκριση με το σύνολο χώρας, υποδηλώνει βάσιμα ότι ο μεταποιητικός τομέας του νομού αντιμετώπισε σύντομα και αποτελεσματικά την ύφεση και προχώρησε.

Τέλος, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι η βιομηχανία στον Νομό Αχαΐας περνώντας από την ίδια κρίση με το σύνολο της βιομηχανίας στην Ελλάδα:

- α). Εμφανίζει ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης από αυτούς της Ελλάδας,
- β). Ανακάμπτει γρηγορότερα από την κρίση.

- γ). Αυξάνει σταθερά την υποδομή ανά εργαζόμενο δείχνοντας τάσεις εκσυγχρονισμού και εκβιομηχανίσης.
- δ). Διατηρεί την δομή της από πλευράς κλάδων.

2.1. α) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ
ΑΧΑΪΑΣ ΠΟΥ ΕΚΛΕΙΣΑΝ.

ΑΠΟ ΤΟ 1985 ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

<u>ΕΤΑΙΡΕΙΑ</u>		<u>ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ</u>
1. ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΠΑΤΡΑΪΚΗ Α.Ε	1994	1850
2. Ε.Γ.Λ. Α.Ε;	1991	400
3. ΜΥΛΟΙ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	1990	82
4. ΠΙΡΕΛΙ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	1991	450
5. GENERAL BATTERY	1991	20
6. ΑΦΟΙ ΣΙΑΚΡΗ INTERBRAS	1990	11
7. ΚΡΟΝΟΣ Α.Ε.	1991	85
8. ΕΤΕΛ ΑΙΓΙΟ	1989	70
9. ΦΙΝΙΡΙΣΤΗΡΙΑ ΑΙΓΙΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.Ε.	1990	70
10. ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΝΕΛΛΗΣ Α.Ε; ΑΙΓΙΟ	1991	65
11. Κ. ΚΑΖΑΓΛΗΣ ΚΑΖΑ Α.Ε.	1988	25
12. ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΑΙΓΙΟΥ Α.Ε.	1991	85
13. Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	1988	25
14. ΣΤΑΓΚΟ ΙΜΑΤΙΣΜΟΙ ΣΤΑΜΟΥ	1991	50

15.	ΚΟΥΤΕΛΑΣ ΕΠΕ	1987	15
16.	Ε.Λ.Κ. Α.Ε.,	1988	10
17.	ΛΑΝΑΠΛΕΣ ΚΑΚΑΒΡΥΤΑ	1991	10
18.	ΥΦΑΝΤΗΡΙΟ ΝΤΑΚΟΛΙΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ	1991	10
19.	ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΥΠΟ- ΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟ ΕΥΑ	1990	10
20.	Ν.ΠΑΠΠΑΣ	τέλος 1990	18
21.	ΝΤΡΕΣΚΟ	5/94	170
22.	ΒΕΣΟ Α.Ε.	1986	180
23.	CONFEX Α.Ε.	1985	86
24.	ΛΟΥΑΝΑ Α.Ε.	1987	80
25.	ΜΙΜΟΖΑ	1985	80
26.	ΒΗΤΑ ΒΑΣΙΛΑ- ΚΟΠΟΥΛΟΣ	1986	60
27.	ΑΣΕΑ ΔΡΟΥΛΙΑΣ	1985	40

28.	ΑΦΟΙ ΡΕΤΣΙΝΑ	1986	70
29.	ΛΕΜΜΙ ΕΠΕ	1987	30
30.	ΛΕΜΟΝΤ ΕΠΕ	1987	80
31.	ΛΟΥΡΙΔΑΣ Α.Ε.	1983	60
32.	ΣΛΙΓΚΕΡ ΕΠΕ	1986	10
33.	ΕΒΕΝΟΣ	1985	15

2.2. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ

ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

1. ALUCANCO ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΕΝΤΩΝ ΚΟΥΤΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Παραγωγή αλουμινένιων κουτιών και καπακιών

Εδρα: Μητροπολεως 26-28 ΑΘΗΝΑ

Εργοστάσιο: Βιομηχανική Περιοχή ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων: 142

2. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΞΥΛΕΙΑΣ

Βιομηχανία επεξεργασίας ξυλείας

Εδρα: Ανθείας 26 ΠΑΤΡΑ

Εργοστάσιο: Βιομηχανική Περιοχή ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων: 113

3. FRIGOREX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΘΑΛΑΜΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ:

Βιομηχανία Ψυκτικών θαλάμων και συστημάτων ψύξεως
και συντηρήσεως:

Εδρα: Κηφισσίας 58 ΑΘΗΝΑ

Εργοστάσιο: ΚΑΤΩ ΑΧΑΪΑ

Αριθμός απασχολουμένων: 300

4. Β.Γ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Βιομηχανία παραγωγής οινοπνεύματος

Εδρα και Εργοστάσιο: Ακτή Δυμαίων 87 ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων: 110

5. Ν.ΒΟΣΙΝΑΚΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ:

Βιομηχανία παραγωγής ειδών φρυγανοποιίας

Εδρα και Εργοστάσιο: Δρέπανο ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων: 110

6. ΜΙΣΚΟ -ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΥΜΑΡΙΚΩΝ Α.Ε.

Βιομηχανία ζυμαρικών και αμυλωδών προϊόντων

Εδρα: Λεωφ.Αθηνών 105(πάροδος) ΑΘΗΝΑ

Εργοστάσιο: Νοταρά 9 ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων 208

7. ΑΧΑΪΑ ΚΛΑΟΥΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Α.Ε;

Βιομηχανία οίνων και ποτών.

Εδρα:και Εργοστάσιο: Κλάους ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων: 135

8. ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΥΘΟΠΟΙΙΑ Α.Ε.

Βιομηχανία ζύθου και βύνης

Εδρα: Λεωφ.Κηφισσού 102 ΑΘΗΝΑ
Εργοστάσιο: Βιομηχανική Περιοχή ΠΑΤΡΑ
Αριθμός απασχολουμένων: 411

9. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ Α.Ε.

Εδρα: Κηφισσίας 58 και Δελφών ΑΘΗΝΑ
Εργοστάσιο: 7ο χιλ/τρο Εθν.
οδού Πατρών-Αθηνών ΠΑΤΡΑ
Αριθμός απασχολουμένων: 212

10. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Γ.ΚΡΗΤΙΚΟΣ -ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βιομηχανία επεξεργασίας βάμβακος για την μετατροπή
του σε κάθε είδους νήματα.

Εδρα: Ερμού 42 ΠΑΤΡΑ
Εργοστάσιο Α': Τερμα Κορίνθου ''
'' Β': Οβρυά ''

11. Μ.Η. ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗΣ ΦΑΝΕΛΟΠΟΙΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βιομηχανία φανελοποιίας - πλεκτικής
Εδρα καί Α. Εργοστάσιο: Γ.Ολυμπίου 42 ΠΑΤΡΑ
Β' Εργοστάσιο ΓΟΜΟΣΤΟ
Αριθμός απασχολουμένων: 120

12. G.V.B. ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

Βιομηχανία γυναικείων ενδυμάτων

Εδρα και Εργοστάσιο: Αγ.Νικόλαος Λεύκα ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων

13. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΡΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βιομηχανία κατεργασίας δερμάτων και υποπροϊόντων
αυτών:

Εδρα και Εργοστάσιο: Αγ.Νικόλαος Λεύκα ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων : 120

14. EL-PACK:ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΙΔΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Βιομηχανία παραγωγής χαρτοκιβωτίων

Εδρα: Ορυζομύλων 5 - Αιγάλεω ΑΘΗΝΑ

Εργοστάσιο: Βιομηχανική Περιοχή

Αριθμός απασχολουμένων 140

15. ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ : ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βιομηχανία παραγωγής παντός είδους χάρτου

Εδρα και Εργοστάσιο: Κρύα Ιτεών ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων πάνω από : 100

16. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ "ΤΙΤΑΝ"

Βιομηχανία παραγωγής τσιμέντου

Εδρα: Χαλκίδος 22α

ΑΘΗΝΑ

Εργοστάσιο: Δρέπανο

ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων : 303

17. LEVER HELLAS: ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ -ΑΠΟΡΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ
ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ:

Βιομηχανία παραγωγής παγωτού-"ALGIDA"

Εδρα: Αλεξανδρουπόλεως 25

ΑΘΗΝΑ

Εργοστάσιο: Βιομηχανική Περιοχή

ΠΑΤΡΑ

αριθμός απασχολουμένων: Από Νοέμβριο-Φεβρουάριο: 65

Φεβρουάριο-Οκτώβριο: 240

18. ΙΝΟΤΣΙΜΕΝΤ : ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
ΙΝΟΤΣΙΜΕΝΤΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Παραγωγή προϊόντων από ινοτσιμέντο

Εδρα και Εργοστάσιο: Δρέπανο

ΠΑΤΡΑ

Αριθμός απασχολουμένων : 90 άτομα

19. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ -ΠΟΤΟΠΟΙΑ
ΑΙΓΙΟΥ "ΚΑΒΙΝΟ Α.Ε."

Παραγωγή Κρασιών και ποτών

Έδρα και Εργοστάσιο: Γέφυρα Μεγανίτου

ΑΙΓΙΟ

Αριθμός απασχολουμένων: 85

20. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΠΛΩΝ Α.Ε.

Βιομηχανία παραγωγής φορητού οπλισμού

Έδρα: Λεωφ.Κηφισσίας 160

ΑΘΗΝΑ

Εργοστάσιο: Γέφυρα Μεγανίτου

ΑΙΓΙΟ

Αριθμός απασχολουμένων: 772

21. ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΝΕΡΟΥ ΠΑΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.

Παραγωγή και εμφιάλωση νερού

Έδρα: Τέμενη Αιγίου

Αριθμός απασχολουμένων: 65

2.3. Παρουσίαση μερικών επιχειρήσεων που λειτουργούσαν στο Παρελθόν και άλλων που λειτουργούν μέχρι σήμερα.

ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΠΑΤΡΑΙΚΗ: Στις 28 Νοεμβρίου 1916 ιδρύθηκε η ομόρρυθμη " ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΕΜΠΟΡΟ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ" σε συνολικά κεφάλαια 150.000 δρχ. Ένα μικρό βαφείο σαν αρχή ένα καλτσοπλεκτήριο κι ένα τυπωτήριο μαντηλιών κεφαλής αποτέλεσαν το 1919, τα βασικά θεμέλια, πάνω στα οποία επρόκειτο να οικοδομηθεί η " ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΠΑΤΡΑΙΚΗ".

Το 1925 η ομόρρυθμη " ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ", έγινε εταιρία ανώνυμη με την επωνυμία "ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ". Η Ανώνυμος εταιρία ήταν η πρώτη που ιδρύθηκε στην πόλη της Πάτρας μετά την εισαγωγή του θεσμού των ανωνύμων εταιριών στη χώρα μας και στάθηκε πρόσωπο σε πολλές ομόρρυθμες εταιρίες της Αχαΐας για την μετατροπή τους σε ανώνυμες.

Στην δύσκολη διετία 1929-30, δύσκολη λόγω του χρηματιστηριακού " ΚΡΑΧ" της Αμερικής του 1928, με ανάλογο αντίκτυπο και στην Ελλάδα, η εταιρία συνεχίζει την δραστηριότητα της σταθερά παρά τα προβλήματα του ανταγωνισμού που εμφανίζονται με την δημιουργία και άλλων ομοειδών επιχειρήσεων στην Αθήνα και τον Πειραιά. Σημαντικός ανταγωνισμός υπήρξε ιδιαίτερα από την " Ανώνυμη εταιρία

Πειραικών Επιχειρήσεων", η οποία είχε δύο κλωστουφαντήρια ένα στην Καλλιθέα κι ένα στον Πειραιά.

Το 1932 συγχωνεύτηκε η "Ανώνυμη Πατραϊκή Εμποροβιομηχανική Εταιρία" με την Ανώνυμη Εταιρία Πειραικών Επιχειρήσεων" και έτσι προέκυψε η επωνυμία "ΠΕΙΡΑΙΚΗ - ΠΑΤΡΑΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε."

Η συγχώνευση αυτή, καθώς και κάθε άλλη που θα ακολουθήσει στο μέλλον, δεν είναι τυχαίο γεγονός. Η εταιρία ακολουθεί μία πολιτική συγχωνεύσεως με σκοπό την δημιουργία μεγάλων εμπορικών και βιομηχανικών μονάδων. Παράλληλα δίνει ιδιαίτερη προσοχή στον τεχνικό εξοπλισμό και την επέκταση των εγκαταστάσεων, καθώς και στην ορθολογική οργάνωση, τόσο της παραγωγής, όσο και των άλλων τομέων λειτουργίας της με την εφαρμογή των πλέον εξελιγμένων μεθόδων και μέσων που απαιτεί η σύγχρονη οργάνωση των επιχειρήσεων.

Ο κοινωνικός ρόλος της επιχείρησης είναι η παροχή εργασίας σε πολλά άτομα και η ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας.

Υπήρξε το καλύτερο εργοστάσιο υφαντουργίας της Πατρίδας μας. Συναγωνιζόταν τα ευρωπαϊκά κράτη. Κινείτο και με δική του ηλεκτρική δύναμη, έπαρνε όμως και αρκετή δύναμη από τη ΔΕΗ. Δενευρίσκετο πλησίον στην πρώτη ύλη. Ως πρώτη ύλη χρησιμοποιούσε το βαμβάκι. Το περισσότερο βαμβάκι το προμηθευόταν από την παραγωγή της πατρίδας μας, το υπόλοι-

πο από την Αίγυπτο.

Η εξέλιξη του εργοστασίου υπήρξε προοδευτική. Αυτό οφειλόταν και στην αύξηση του πληθυσμού και στην ανάπτυξη της υφαντουργίας. Στην πορεία του όμως το εργοστάσιο είχε αρκετά προβλήματα ώστε έφθασε στο σημείο να έχει κλείσει (1994). (Για το πως έκλεισε η επιχείρηση θα αναφερθούμε πιο κάτω).

2.3.2. ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΧΑΡΤΟΥ -ΧΑΡΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ: Το εργοστάσιο δημιουργήθηκε από τον Ευάγγελο Λαδόπουλο το 1929 και ετέθη σε λειτουργία το 1931. Μερικά από τα προϊόντα που παρήγαγε ήτα: 1)ακατέργαστα είδη: χαρτί γραφής σε διάφορα σχέδια και είδη χαρτί περιτυλίξεως σε διάφορες ποιότητες και σχέδια, χαρτί τυπογραφικό και διάφορα χαρτόνια, 2)κατεργασμένα είδη: φυλλάδες, ευρετήρια, σημειωματάρια, βιβλία παραγγελιών, τετράδια δημοτικού και Γυμνασίου, τετράδια ιχνογραφίας, τετράδια μουσικής, φακέλλους, επισκεπτήρια, κάρτες, μπλόκ αλληλογραφίας κτλ.

Ο κοινωνικός ρόλος της επιχείρησης ήταν η παροχή εργασίας σε πολλά άτομα. Οι μισθοί των εργατών ήταν αρκετά ικανοποιητικοί. Το επίπεδο ζωής τους ευρίσκετο σε ικανοποιητική κατάσταση. Μεγάλη επίσης ήταν η επίδραση του εργοστασίου στην τοπική ζωή της περιοχής των Πατρών.

Η "ιστορική αξία" της επιχείρησης και ο συναισθηματικός σύνδεσμος" των κατοίκων της περιοχής ήταν μεγάλος. Αρκεί να αναφέρουμε ότι η χαρτοποιία Λαδόπουλου αποτελούσε πριν την εμφάνιση της Πειραικής Πατραϊκής -τον "Τιτάνα" της περιοχής αφού ήταν η μεγαλύτερη βιομηχανική μονάδα στην Δυτική Ελλάδα " που έδινε ψωμί σε 1.200 οικογένειες".

Από το 1970 περίπου, η Χαρτοποιία μπαίνει σ'έναν κύκλο γεμάτο προιπέτερες και κρίσεις. Οικονομικές αποτυχίες και αποδιάρθρωση χαρακτηρίζουν την πορεία της.

Το 1977 η Εθνική Τράπεζα αναλαμβάνει την υποχρέωση και "στηρίζει" την επιχείρηση και αναλαμβάνει τον έλεγχό της.

Τα σημεία που συντέλεσαν ώστε η Χαρτοποιία Λαδόπουλου να είναι μία από τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις της Ελλάδος ήταν: 1)πολύ καλή ποιότητα προιόντων, ανταγωνιστική σε σχέση με ομοειδή άλλων επιχειρήσεων του κλάδου. Αποκλειστική παραγωγή ορισμένων ποιότητων, 2)Η διάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού επέτρεπε στο εργοστάσιο να ανταποκρίνεται με σχετική ευελιξία σε σχέση με άλλες μονάδες, στις απαιτήσεις της αγοράς που χαρακτηρίζεται από ζήτηση μεγάλης γκάμας προιόντων και μικρές σχετικά ποσότητες παραγγελιών, 3) οι εργαζόμενοι διέθεσαν εξειδίκευση και συσσωρευμένη πείρα πολλών χρόνων. Το εργοστάσιο χαρτοποιίας Λαδόπουλου αποτέλεσε φυτώριο εξειδικευμένου προσωπικού για τον κλάδο

χαρτοποιίας. 4) Η ύπαρξη θεσμικού σταθμού και η ιδιοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αυτόν μειώνει το κόστος παραγωγής. 5) Τα προϊόντα της επιχείρησης είχαν καλό όνομα στην αγορά λόγω παράδοσης.

Σοβαρά προβλήματα όμως οδήγησαν στο κλείσιμο της επιχείρησης το καλοκαίρι του 1991.

2.3.3. ΑΧΑΙΑ ΚΛΑΟΥΣ: Ο Γερμανός φυσιολάτρης Γουσταύος Κλάους, ίδρυσε το 1861 την "ΑΧΑΙΑ ΚΛΑΟΥΣ". Το 1920 έγινε Ανώνυμη εταιρία. Τα προϊόντα που παρήγαγε και παράγει είναι: γλυκά κρασιά, επιτροπέζια κρασιά, αποστάγματα κρασιών και διάφορα ποτά (ούζο, λικέρ, κ.λ.π).

Η "ΑΧΑΙΑ ΚΛΑΟΥΣ" παρουσιάζει συνεχή εξέλιξη. Διαρκώς αποκτάει νέες εσωτερικές και εξωτερικές αγορές και κυρίως κατά τα τελευταία χρόνια, που όλοι οι λαοί και ο ελληνικός, στράφηκαν προς τα τυποποιημένα προϊόντα και κυρίως τα κρασιά.

Προσφέρει ταξιόλογη κοινωνική υπηρεσία, διότι, εκτός του ότι προσφέρει εργασία σε πολλές οικογένειες, αξιοποιεί τον ιδρώτα πολλών αμπελοκαλλιεργητών της περιφέρειας της Αχαΐας, προσφέρει ακόμα και εθνική υπηρεσία, γιατί με την εξαγωγή των εκλεκτών και φημισμένων ανά την υφήλιο

προϊόντων της, ενισχύει και την εθνική οικονομία με την εισαγωγή σημαντικού συναλλάγματος.

2.3.4. ΒΕΣΟ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΛΑΙΩΝ, ΣΑΠΟΥΝΙΩΝ, ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟ-

ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ: Η Β.Ε.Σ.Ο ιδρύθηκε το 1922 από τον Κ.

Αλεξόπουλο. Τα προϊόντα που παράγει είναι: οινόπνευμα καθαρό ποτοποιίας, αρωματοποιίας και φωτιστικό, πυρηνέλαια σαπωνοποιίας, πυρηνέλαιο ραφινέ, καλαμποκέλαιο ραφινέ, σαπούνια κοινά, σαπούνια αρωματικά, κρασιά διαφόρων ποιότητων, (ξερά, ρετσινάτα, ημίγλυκα κλπ), άμυλο τροφής (κορν φλάουρ), άμυλο υφαντουργίας κ.α.

Η Β.Ε.Σ.Ο συνεχώς επέκτεινε και εκσυγχρόνιζε τις εγκαταστάσεις της, για να ανταποκριθεί αφ'ενός στις απαιτήσεις της αλματώδως εξελισσόμενης τεχνικής και αφ'ετέρου να ικανοποιήσει τις ανάγκες της κοινωνίας. Επίσης ενθάρρυνε και ενίσχυε όσους ήθελαν από το εργατικό προσωπικό της να ολοκληρώσουν την Δημοτική Εκπαίδευση, ακόμα δε και να συνεχίσουν σε νυχτερινά Γυμνάσια ή Τεχνικές Σχολές.

2.3.5. ΜΙΣΚΟ: ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΖΥΜΑΡΙΚΩΝ: Το εργοστάσιο ζυμαρικών ΜΙΣΚΟ, ιδρύθηκε το 1922 στον Περαιά. Το 1953 μεταφέρθηκε στην Πάτρα. Το εργοστάσιο έχει τρία κύρια τμήματα: Παραγωγής συσκευασίας και αποθήκης.

Για πρώτη ύλη χρησιμοποιεί σιμιγδάλια. Παράγει ζυμαρικά όλων των ειδών: μακαρόνια, κριθαράκι, πεπονάκι, φιδέ κ.λ.π. Η παραγωγή φθάνει τους τριάντα τόννους την ημέρα.

Το εργοστάσιο "ΜΙΣΚΟ", ένα από τα σημαντικότερα εργοστάσιο της χώρας μας, παρουσιάζει συνεχή εξέλιξη και σημαντική αύξηση παραγωγής και κατανάλωσης.

Και το εργοστάσιο αυτό ενισχύει σημαντικά την οικονομία της Πάτρας, αλλά την τιμά και ιδιαίτερα γιατί τροφοδοτεί όλη την Ελλάδα με τα εκλεκτότερα ζυμαρικά, τα φημισμένα ζυμαρικά "ΜΙΣΚΟ".

2.3.6. ΠΙΡΕΛΙ -ΕΛΛΑΣ: Η PIRELLI ,ήταν ένα από τα κυριώτερα συγκροτήματα του κόσμου, κατεργασίας ελαστικού.

Το 1959 η Πιρέλλι, προτιμήθηκε από πολλές ξένες βιομηχανίες, να εγκαταστήσει στην Ελλάδα εργοστάσιο ελαστικού και ίδρυσε για το σκοπό αυτό την Ανώνυμη ελληνική εταιρία με την επωνυμία " PIRELLI -HELLAS" (Πιρέλλι -Ελλάς).

Για πρώτη ύλη χρησιμοποιούσε φυσικό και συνθετικό καουτσούκ και πολλά χημικά είδη.

Για την αρτιώτερη λειτουργία του εργοστασίου σταλεί πάνω από 50 τεχνίτες και εργάτες για έτη
δευση στο Μιλάνο και άλλες ιταλικές πόλεις, οι
/ 10-

τελούσαν τον πυρήνα του τεχνικού και διοικητικού προσωπικού του εργοστασίου.

Είναι γενική η γνώμη, ότι το εργοστάσιο ΠΙΡΕΛΛΙ -ΕΛΛΑΣ εκτός του ότι προσφέρει εργασία σε πολλούς κατοίκους της Πάτρας, αλλά και όλης της Αχαΐας, ενίσχυε την εθνική μας οικονομία και αποτελούσε ένα ακόμα βήμα της χώρας μας προς την εκβιομηχάνιση.

2.3.7. ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΝΕΡΟΥ ΠΑΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.: Ιδρύθηκε το 1963 με αντικείμενο την συσκευασία νωπών εσπεριδοειδών για καθαρά εξαγωγικούς σκοπούς και με εποχιακή απασχόληση 50 ατόμων.

Εδραιώνοντας την θέση της στον εξαγωγικό τομέα εξαγοράζεται το 1965 από Βρετανική εταιρία και οι δραστηριότητες της επεκτείνονται στην εκχυμοποίηση και εγκυτίωση εσπεριδοειδών και άλλων φρούτων.

Το 1967 αποκτά την σημερινή της επωνυμία. Οι δραστηριότητες της παραμένουν οι ίδιες με την προσθήκη και ζωοτροφών -υποπροϊόντα και αυτές των διαφόρων επεξεργασιών που λάμβαναν χώρα στις εγκαταστάσεις της:

Το 1987 εισέρχεται και στον κλάδο των αναψυκτικών. Η εταιρία στράφηκε κατά κύριο λόγο από τις αρχές της δεκαε-

τίας του '90 στην FACON εμφιάλωση του νερού. Σήμερα η εταιρεία απασχολεί 56 εργαζομένους σε σύνολο 65 ατόμων.

Η κύρια ασχολία της επιχείρησης είναι η παραγωγή φιάλης τριών συσκευασιών σε πλαστική φιάλη και σε γυάλινη φιάλη στις οποίες και εμφιαλώνεται το νερό προερχόμενο από την πηγή.

Η ΠΑΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Ε, εντάσσεται στον κλάδο των βιομηχανιών χυμών, αναψυκτικών και νερού με κύριο προϊόν το νερό "ΑΥΡΑ", το οποίο παράγει για λογαριασμό της 3Ε.

Στις εγκαταστάσεις του Αιγίου και από τις πηγές που βρίσκονται εντός του χώρου του εργοστασίου παράγεται το "ΑΥΡΑ". Βασικό πλεονέκτημα της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ΠΑΚΟ ΕΛΛΑΣ Α.Ε., είναι η πλήρης καθετοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας στα πλαίσια του Ομίλου 3Ε.

Ο μηχανολογικός εξοπλισμός που χρησιμοποιεί είναι προηγμένης τεχνολογίας και το 80% του εξοπλισμού αυτού είναι κατασκευής του 1992 και εντεύθεν.

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας για το 1995 ήταν της τάξεως των 636 εκατομμυρίων παρουσιάζοντας μία μέση ετήσια αύξηση 14% τα τελευταία χρόνια.

Εκεί όμως που η εταιρεία έχει επενδύσει είναι στην πίστη της, στο ανθρώπινο δυναμικό της, στην εκπαίδευση των στελεχών της και του λοιπού εργατικού δυναμικού.

Η εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες μηχανολογική , ηλεκτρονική, μηχανογραφική, ξένες γλώσσες, Ασφάλεια και Υγιεινή μαζί με την Ποιότητα, αποτελούν σημαντικότερα ανταγωνιστικά και συγκριτικά πλεονεκτήματα και θεμελιώνουν την μελλοντική πορεία και ανάπτυξη της.

2.3.8. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΟΠΛΩΝ

ΕΒΟ: ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Η Ελληνική Βιομηχανία Οπλων Α.Ε. (ΕΒΟ), ιδρύθηκε το 1977 από το Ελληνικό Δημόσιο, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων σε φορητό οπλισμό.

Εκπληρώνοντας τον αρχικό της σκοπό η ΕΒΟ ακολούθησε μία δυναμική ανάπτυξη και πορεία στο χώρο της Πολεμικής Βιομηχανίας και διεύρυνε το φάσμα των προϊόντων της, καλύπτοντας συνεχώς περισσότερες ανάγκες των Ενόπλων Δυνάμεων.

Η ΕΒΟ δίνοντας έμφαση στην εξαγωγική δραστηριότητα, πέτυχε σημαντικές εξαγωγές όπλων μικρού και μεγάλου διαμετρήματος, εκρηκτικών πυριτίδων, πυρομαχικών και ολοκληρωμένων οπλικών συστημάτων.

Για την ικανοποίηση συνθέτων επιχειρησιακών αναγκών

των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων η ΕΒΟ ανέπτυξε υψηλή τεχνολογία ,η οποία είναι σήμερα στη διάθεση ολόκληρης της Ελληνικής Βιομηχανίας.

Η ανάπτυξη Τεχνολογίας ,καθώς και η θετική συμβολή της Εταιρίας στην Εθνική Οικονομία, αναδεικνύουν την ΕΒΟ σαν μία από τις πιο δυναμικές παρουσίες στον διεθνή Βιομηχανικό χώρο.

Ακολουθώντας τη διεθνή αναγνώριση της επιτυχημένης της ανάμιξης στα πεδία του μικρού διαμετρήματος όπλων, τα πυρομαχικά και του συστήματος οπλισμού,η ελληνική Βιομηχανία Οπλων (ΕΒΟ), παρουσιάζει μία σειρά τουφεκίων και πιστολιών για κυνήγι και για σπόρ, η οποία αναπτύχθηκε και παράχθηκε στην Ελλάδα.

Η ΕΒΟ έχει εργοστάσια σε όλη την Ελλάδα. Καθένα εργοστάσιο παράγει ξεχωριστά προϊόντα.Στην περιοχή του Αιγίου το εργοστάσιο της ΕΒΟ παράγει: μικρό και μέτριο διαμέτρημα όπλων, μηχανικά,εργαλεία,ολοκληρωμένα συστήματα όπλων.Στο Λαύριο παράγουν: πυρομαχικά,χημικά προϊόντα.Στα Ιωάννινα: η Μεταλλουργική Βιομηχανία Α.Ε. κόβει μεταλλικά νομίσματα Στην Κύμη της Εύβοιας: παράγονται ο ρουχισμός και τα υποδήματα για στρατιωτικούς σκοπούς.Η Γενική Μηχανική ΕΠΕ που βρίσκεται στην Μάντρα Αττικής,παράγει ακριβά μηχανικά μέρη αεροπορικές κατασκευές,μεταλλουργικές εργασίες.

2.3.9. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ Α.Ε.

ΤΡΙΑ ΕΨΙΛΟΝ 3Ε: Το 1973 άρχισε να λειτουργεί για πρώτη φορά, στον χώρο που βρίσκεται το εργοστάσιο Πατρών της 3Ε, μία αποθήκη για την διακίνηση των προϊόντων της COCA - COLA CAUPANY με την επωνυμία PAPPAS.

Στις αρχές του 1974 έγινε εγκατάσταση μηχανημάτων για την παραγωγή και εμφιάλωση των προϊόντων COCA -COLA, FANTA και SPRITE. Το εργοστάσιο είχε την ευθύνη για τις περιοχές της Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων, περιοχές όπου και σήμερα διατηρεί υπό τον έλεγχο του. Το 1981 η εταιρία, παραχωρήθηκε στον όμιλο Λεβέντη, ως ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ Α.Ε.

Το 1989 σχεδιάσθηκε και άρχισε η παραγωγή ενός νέου προϊόντος του νερού ΑΥΡΑ, που σήμερα εμφιαλώνεται στο εργοστάσιο του ομίλου που βρίσκεται στην Τέμενη Αιγίου.

Το 1994 το εργοστάσιο της Πάτοας ανακηρύχθηκε " ΠΡΩΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ " .

Η Τρία Ψιλον διανύει ήδη τη δεύτερη δεκαετία από τότε που πέρασε σε ελληνικά χέρια. Σήμερα κατέχει την πρώτη θέση στον κλάδο τροφίμων και ποτών, μία θέση που μπόρεσε να κατακτήσει ανάμεσα σε πολλές αξιολογες ελληνικές και ξένες εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Στόχος της είναι να διατηρήσει τη θέση αυτή, ακολουθώντας με συ-

νέπεια τις αρχές της και βελτιώνοντας τον τρόπο λειτουργίας της.

Οι δραστηριότητές της Τρία Εψιλον δεν περιορίζονται μόνο στον Ελληνικό χώρο, αλλά επεκτείνονται και στο εξωτερικό, γεγονός που ενισχύει το ρόλο της χώρας μας μέσα στη Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Όλα αυτά είναι αποτέλεσμα της μακρόχρονης προσπάθειας των ανθρώπων της, μιας προσπάθειας που συνεχίζεται με την ίδια ένταση και συνέπεια.

2.3.10. FRIGOREX: Παραγωγή βιτρινών συντήρησης (ψυγείων) και μεταλλικών ραφιών προβολών. Ιδρύθηκε στην Κάτω Αχαΐα το 1978. Η ετήσια παραγωγή την περίοδο 1978 - 1979 φτάνει στα 8.000 κομμάτια και όλα προορίζονταν για την τοπική ελληνική αγορά.

Το 1988 αρχίζει να επεκτείνεται στην διεθνή αγορά και μάλιστα να εξάγει το 70% της παραγωγής. Τό 1994 η παραγωγή φτάνει στα 55.000 κομμάτια (65% εξαγωγές). Το 1995 η FRIGOREX γίνεται πολυεθνική.

Οι Πελάτες της εταιρίας είναι: εταιρίες αναψυκτικών (εμφιαλωτές), εταιρίες χυμών, ζυθοποιίας, εταιρίες γαλακτομικών, εμπορικοί αντιπρόσωποι για ξενοδοχεία και ε-

στιατόρια. Οι δε αγορές της αφορούν χώρες όπως: Ανατολική Ευρώπη, Δυτική Ευρώπη, Βαλκάνια, Ανατολική και Δυτική Αφρική, Μεσογειακές χώρες, Μεση Ανατολή, Νοτιοανατολική Ασία.

Στόχος της εταιρίας είναι να εξελιχθεί ως η μεγαλύτερη προμηθεύτρια ψυγείων στην παγκόσμια βιομηχανία αναψυκτικών.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3.

3. Από τις επιχειρήσεις που αναφέραμε ,μερικές από αυτές δεν λειτουργούν πιά ή υπολειτουργούν, άλλες έχουν μεταφερθεί από το Νομό Αχαΐας και οι υπόλοιπες βρίσκονται στο στάδιο της ακμής του.

3.1.1. ΠΕΙΡΑΪΚΗ -ΠΑΤΡΑΪΚΗ: Κατά το έτος 1981 συνεχίστηκε με αυξημένη μάλιστα ένταση, η παγκόσμια οικονομική ύφεση. Τα οικονομικά μεγέθη των περισσότερων χωρών εξελίχθηκαν δυσμενέστερα και αυξήθηκε σε μεγάλο βαθμό η ανεργία, πολύ πύό έντονα από άλλους τομείς δοκιμάστηκε η κλωστουφαντουργία και κυρίως στις δυτικές χώρες, που αποτελούσαν τις βασικές αγορές προς τις οποίες απευθύνοταν η εξαγωγική προσπάθεια της εταιρίας. Η ζήτηση των προϊόντων ήταν περισσότερο περιορισμένη από το προηγούμενο έτος (1980) και έτσι έγινε μοιραία, περισσότερο έντονος ο ανταγωνισμός στις τιμές.

Παράλληλα, ο εσωτερικός πληθωρισμός κόστους που στην περίπτωση της Πειραικής -Πατραϊκής αυξήθηκε κατά 30% περίπου και η σχεδόν αμετάβλητη ισοτιμία της δραχμής προς τα ευρωπαϊκά νομίσματα, επιδείνωσε ακόμα περισσότερο τα αποτελέσματα των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν.

Η εσφαλμένη πολιτική καθηλώσεως των τιμών συνεχίστηκε

και κατά το 1981. Έτσι η κλωστουφαντουργία δεν μπόρεσε να επιρρίψει έστω και μέρος του πρόσθετου κόστους στις τιμές πώλησεως κατά το μεγαλύτερο τμήμα του έτους. Συνεχίστηκε παράλληλα η πολιτική των υψηλών επιτοκίων και οι χρηματοπιστωτικές δαπάνες έφτασαν σε δυσβάστακτα ύψη, κυρίως για τις εταιρίες εκείνες που αποδώθηκαν σε επενδύσεις, με σκοπό να βοηθήσουν στη συγκράτηση του πληθωρισμού και στην ανάπτυξη της οικονομίας μέσω της αυξήσεως της παραγωγής και της παραγωγικότητας. Μεταξύ των εταιριών αυτών συγκαταλέγεται και η Πειραική - Πατραϊκή.

Η Πειραική - Πατραϊκή, διατηρώντας αυξημένη παραγωγή, διαφύλαξε τις θέσεις εργασίας ώστε να μη δημιουργήσει κοινωνικό πρόβλημα και κατάφερε, παρά τις δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, να αυξήσει σημαντικά τον όγκο των πώλησεών της. Έτσι και την παραγωγή διέθεσε και τα αποθέματα μείωσε, επιτυγχάνοντας με αυτόν τον τρόπο μεγαλύτερη ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθέματων. Παρ'όλα αυτά, το αποτέλεσμα υπήρξε αρνητικό για πρώτη φορά στην Ιστορία της εταιρίας, και αυτό οφείλεται στην σοβαρή μείωση του ποσοστού μικτού κέρδους, το οποίο ανήλθε στις 25% έναντι του συνηθισμένου 35%

Η πολιτική συναλλαγματικής ισοτιμίας με τα ευρωπαϊκά νομίσματα που ακολουθηθηκε κατά την περίοδο 1981-1982, είχε καταστρεπτικά αποτελέσματα για τον κλάδο της κλωστουφαντουρ-

γίας, μία πολιτική που δεν λάμβανε υπόψη της τον υψηλό πληθωρισμό στη χώρα μας. Δυστυχώς, η πολιτική αυτή συνεχίστηκε και κατά το 1982, με συνέπεια να υπερτιμηθεί ακόμα περισσότερο η δραχμή ή σε σχέση με τα νομίσματα των κυριότερων χωρών-πελατών της εταιρίας, πράγμα που είχε σαν αποτέλεσμα τη σοβαρή μείωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων της εταιρίας και κατά συνέπεια δυσμενείς επιπτώσεις στα αποτελέσματα.

Κατά το 1982 συνεχίστηκε η εντατική εφαρμογή του προγράμματος οργάνωσης και βελτίωσης των διαδικασιών και μεθόδων-και της κατά συνέπεια, βελτίωσης της πραγματικότητας. Η βελτίωση όμως της πραγματικότητας δεν ήταν αρκετή για να αντισταθμίσει τις δυσμενείς επιδράσεις της εισοδηματικής πολιτικής και της πολιτικής της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής που ακολουθήθηκε, με αποτέλεσμα το μικτό κέρδος να αυξηθεί μόνο κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες έναντι του 1981.

Κατά το 1983 η εταιρία συνεχίζει την εντατική εφαρμογή του προγράμματος βελτίωσης των διαδικασιών και περιμένει ακόμα θετικότερη εξέλιξη της παραγωγικότητάς της. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην τεχνολογική εξέλιξη, γιατί είναι βέβαια προφανές ότι αυτή, εκτός από όλες τις άλλες θετικές επιπτώσεις, συνεισφέρει άμεσα και αποτελεσματικά στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Παρά την συνεχιζόμενη κατά το 1983 κρίση στη διεθνή αγορά κλωστουφαντουργικών προϊόντων και τον μαρασμό της εσωτερικής αγοράς, η εταιρία ελπίζει για το 1983 σε σημαντική αύξηση των πωλήσεών της, ιδίως στο εξωτερικό και αυτό χάρη στις έντονες προσπάθειες περαιτέρω διεύρυνσης στις αγορές στην συνεχή τεχνολογική εξέλιξη των προϊόντων της και στην βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών.

Το 1984 η εταιρία ανέπτυξε περαιτέρω στην εξαγωγική της δραστηριότητα. Οι εξαγωγές της κατά το 1984 αντιπροσωπεύουν ποσοστό 47% περίπου του συνολικού κύκλου εργασίας της.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι η "ΠΕΙΡΑΙΚΗ ΠΑΤΡΑΙΚΗ", εξαιτίας των συσσωρευμένων ζημιών της τα προηγούμενα χρόνια και του υψηλού βαθμού δανεισμού της, βρέθηκε σε αδυναμία να συνεχίσει τη λειτουργία της. Έτσι μετά από αίτηση της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος η εταιρία υπήχθη στις διατάξεις του Ν.1386/1993. Με τον τρόπο αυτό η εταιρία μπόρεσε με μερική εγγύηση του Κράτους να χρηματοδοτηθεί από το CONSORTIUM Τραπεζών σε επίπεδα σχετικά επαρκή. Σκοπός της κρατικής παρέμβασης ήταν η εξασφάλιση απασχόλησης στους 7.000 εργαζομένους στην εταιρία, η συνέχιση της παραγωγικής και εξαγωγικής της δραστηριότητας, καθώς και ο εφοδιασμός της εσωτερικής αγοράς με τα υψηλής ποιότητας

πβολόντα της.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο είχε δύο βασικούς πρωταρχικούς στόχους.

α). Ο πρώτος στόχος: της νέας διοίκησης ήταν να εξασφαλίσει την κατά το δυνατό απρόσκοπτη λειτουργία των εγκαταστάσεων της εταιρίας, τη σταθεροποίηση ή και αύξηση της παραγωγής, τη βελτίωση της παραγωγικότητας, την εντατικοποίηση των εξαγωγών και την αύξηση των πωλήσεων στην αγορά του εσωτερικού. Πράγματι, παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούσαν στην εταιρία (δυσκολία στη ροή των αναγκαίων χρηματικών πόρων κλπ), ο στόχος αυτός σχεδόν πραγματοποιήθηκε. Σ' αυτό το σημείο θα πρέπει να επισημάνουμε το γεγονός ότι σε μία εταιρία όπως η Πειραική Πατραϊκή, με τη διασπορά των εγκαταστάσεών της, την ένταση και το βάθος της βιομηχανικής κατεργασίας, οι δυνατότητες των αλλαγών που μπορούν να γίνουν βραχυπρόθεσμα είναι περιορισμένες.

β). Ο δεύτερος στόχος: της νέας διοίκησης ήταν ο προγραμματισμός της δραστηριότητας της εταιρίας για το 1985 εργασία που έπρεπε να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του τελευταίου τετραμήνου του 1984.

Το πρόγραμμα δραστηριότητας της εταιρίας για το 1985 που καταρτίσθηκε έγκαιρα, έθεσε φιλοδοξούς στοχούς σ' όλους

Όπως είπαμε πιο πάνω η επιχείρηση είχε πολλά προβλήματα που δεν μπόρεσε να ξεπεράσει κι έτσι το 1994 έκλεισε.

Τα προβλήματα αυτά που είχαν δημιουργηθεί ήταν κυρίως λόγω των διαφόρων πολιτικοοικονομικών γεγονότων, καθώς και κάποιοι κακοί χειρισμοί των διαφόρων διοικήσεων, που υπήρξαν στην Πειραική Πατραϊκή.

Επίσης ίσως να είχε ξεπεράσει τα προβλήματα εάν είχε ρίξει το βάρος της ανάπτυξης της στο διαρκή εκσυγχρονισμό της μέσω όλων και πιο σύγχρονων μηχανημάτων, απασχολώντας έτσι όλο και λιγότερο εργατικό δυναμικό.

Η αύξηση των μισθών, δηλαδή του κόστους των εργατικών είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους του συνολικού προϊόντος, κάνοντας έτσι, την Πειραική Πατραϊκή λιγότερο ανταγωνιστική, με αποτέλεσμα την μείωση των πωλήσεων στο εξωτερικό.

Από την στιγμή βέβαια που άρχισαν τα προβλήματα και οι αντιθέσεις ανάμεσα στους υπαλλήλους και στη διοίκηση ήταν καθοριστική η πορεία της, λόγω των απεργιακών κινητοποιήσεων, οι οποίες είχαν σαν αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής, της ποιότητας και του χρόνου παράδοσης.

Την περίοδο αυτή υπήρχαν συνεχή παράπονα για την ποιότητα των προϊόντων και για το χρόνο παράδοσής τους από

τους τομείς, όπως παραγωγή, η παραγωγικότητα, οι πωλήσεις οι εξαγωγές και το κόστος.

Όταν η νέα διοίκηση ανέλαβε τη Διοίκηση της Πειραικής Πατριικής και εν συνεχεία τη διοίκηση της εταιρίας Κλωστο-υφαντήρια Φιλιατών Α.Ε., αφού διαπίστωσε τα αίτια της κακής πορείας των εργασιών της εταιρίας, ζήτησε από τους εργαζομένους να συμφωνήσουν στη λειτουργία των τμημάτων του εργοστασίου συνεχώς και τις 7 ημέρες της εβδομάδας. Υστερα από την τελική άρνησή τους, που εκφράστηκε με σχετικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Σωματείου των εκεί εργαζομένων, αποφασίσθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων παμφηφεί την 17.10.1984 η διάλυση της εταιρίας και η θέση αυτής σε εκκαθάριση. Κατά τη διάρκεια της εκκαθαρίσεως οι εργαζόμενοι που εν τω μεταξύ είχαν απολυθεί, ζήτησαν την επανασύσταση της εταιρίας και την επαναλειτουργία του εργοστασίου, δεχόμενοι να λειτουργεί αυτό συνεχώς επί 7 ημέρες την εβδομάδα. Την ίδια παράκληση υπέβαλαν και ολοι οι φορείς της περιοχής, το Εργατικό Κέντρο, οι Εμπορικοί Σύλλογοι, η Νομαρχία, το Δημοτικό Συμβούλιο κ.λ.π. , δεδομένου ότι στην περιοχή του Νομού ήταν η μόνη αξιόλογη βιομηχανική μονάδα. Κατόπιν αυτών οι εκκαθαριστές συνεκάλεσαν έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετοχων, η οποία και αποφάσισε την 23.1.1985 την αναβίωση της εταιρίας και την επαναλειτουργία του Εργοστασίου.

τις αγορές του εξωτερικού και συνεχή μείωση των παραγγελιών.

Οι μεγάλες δανειακές επιβαρύνσεις που είχε και που αυξάνονταν χρόνο με το χρόνο, λόγω των τοκοχρεωλυσίων έγιναν δυσβαστακτες και με την πορεία που είχε ήταν αδύνατο να ξεχρεωθεί.

Όλα τα προβλήματα λοιπόν αυτά (αν και υπήρχε κρατική παρέμβαση, έχοντας πάρει την Πειραική Πατραϊκή κάτω από τον έλεγχό της), οδήγησαν στην μόνη λύση που υπήρχε, τη διακοπή της λειτουργίας της. Αυτό ήταν ένα πλήγμα για το νομό μας, αλλά και για ολόκληρη την Ελλάδα, αφού η Πειραική Πατραϊκή είχε σε αρκετά σημεία της χώρας μας επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Γίνονται κάποιες ενέργειες για την έναρξη των εργασιών της Πειραικής - Πατραϊκής ξανά, είτε από κάποιο κρατικό φορέα, είτε από ιδιώτες. Το πιο σωστό ίσως θα ήταν η ανάληψη της Πειραικής από κάποιον ή από κάποιους ιδιώτες, με την υποστήριξη του κράτους όχι κρατική παρέμβαση, απλά υποστήριξη ειδικά στην αρχή της λειτουργίας της.

3.1.2. ΧΑΡΤΟΠΟΙΙΑ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΥ: Ενώ τα προϊόντα της επι-

χείρησης ήταν ποικίλλα, η παραγωγική ικανότητα του εργοστασίου των μηχανών επεξεργασίας και παραγωγής τελικών προϊόντων ήταν χαμηλή, χωρίς περιθώρια βελτίωσης, πράγμα που συνεπάγεται την ανάγκη επενδύσεων σε νέες μηχανές.

Επίσης, αν και διαπιστώθηκε ότι υπήρχε ανάγκη αναπροσανατολισμού της παραγωγής σε πιο αποδοτικά προϊόντα (που σημαίνει ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού με βελτιώσεις και προσθήκες και παράλληλη αδρανοποίηση ορισμένων μηχανών) και ότι χρειάζεται να περιορισθεί η ποικιλία παραγόμενων προϊόντων για να επιτευχθεί χαμηλότερο κόστος παραγωγής και να ελαττωθεί ο ανταγωνισμός, εν τούτοις δεν παρατηρήθηκε θετικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Φυσικά σ'όλες αυτές τις αδυναμίες έρχεται να προστεθεί και η κακοδιοίκηση του εργοστασίου. Η έλλειψη έμπειρου και ικανού γενικού διευθυντή ή διευθυντή εργοστασίου με ειδικευση στη χαρτοποιία, ή ακόμα και η έλλειψη στελέχωσης των διευθύνσεων και τμημάτων της επιχείρησης με έμπειρα και ικανά στελέχη, δημιούργησαν σοβαρά προβλήματα.

Εκτός από τα παραπάνω, ποτέ δεν εφαρμόστηκε κάποιο οργανόγραμμα ή κάποιο πρόγραμμα αναδιοργάνωσης της επιχείρησης με χρήση σύγχρονων μεθόδων, οργάνωσης επιχειρήσεων (μέτρηση εργασίας, μελέτη μεθόδων, τεχνικές επιχειρηματικής έρευνας, κλπ).

Ακόμα και μετατροπές, που δεν συνεπάγονται σημαντικές επιβαρύνσεις (αυτοματοποίηση των εσωτερικών διακινήσεων μεταφορά του τμήματος παραγωγής προϊόντων στο κυρίως εργοστάσιο κλπ) δεν είχαν γίνει.

Για την πρώτη ύλη, που σε σαν χώρες προέλευσης κύρια τη Σουηδία, τη Φιλανδία, τον Καναδά και τις ΗΠΑ δεν είχε σημειωθεί κάποια συγκεκριμένη πολιτική.

Ετσι λοιπόν χωρίς κατάλληλη στελέχωση, με διοίκηση που αλλάζει συνεχώς, με καθυστερήσεις στη χρηματοδότηση με εργατικό δυναμικό απογοητευμένο και αδιάφορο οδηγήθηκε στην "καταστροφή", ενώ ίσως είχε τις προϋποθέσεις για να εξυγιανθεί και να λειτουργήσει αποδοτικά.

3.2. ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟΙ ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΠΑΥΣΗ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΟΥΣ:

Στο δευτερογενή τομέα, ο Νομός Αχαΐας παρουσιάζει πρό-
σφατα έντονα σημεία αποβιομηχανισής. Από τους κλάδους του
τομέα περισσότερο είναι αναπτυγμένοι οι παραδοσιακοί των
ειδών διατροφής ένδυσης - υπόδησης, προϊόντων μετάλλου,
μεταφορικών μέσων και επεξεργασίας ξύλου. Ο τομέας ενισχύ-
θηκε ιδιαίτερα από την εφαρμογή εθνικών προγραμμάτων (ανα-
πτυξιακοί νόμοι 1262/1982 και 1892/90 και κοινοτικών προ-

γραμμάτων) που αφορούσαν κυρίως την στήριξη των καινοτομιών και του εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων.

Στην περιφέρεια λειτουργεί μόνο μία βιομηχανική περιοχή (ΒΙ.ΠΕ), αυτή της Πάτρας.

Η Πάτρα είναι πόλη με βιομηχανική παράδοση (στο πρώτο βιομηχανικό εργοστάσιο της σύγχρονης Ελλάδος ιδρύθηκε το 1846 στην Πάτρα), αλλά και πολλές από τις παραγωγικές μονάδες που έχουν εγκατασταθεί στην περιοχή είναι μεγάλου μεγέθους (Πειραική Πατραϊκή, Χαρτοποιία Λαδόπουλου μέχρι πρόσφατα το εργοστάσιο ελαστικών PIRELLI, Βιομηχανία όπλων Αιγίου, Βιομηχανικές μονάδες ποτών και τροφίμων κλπ), και διαθέτουν σύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό.

Πρόσφατα όμως, ένα μέρος αυτού του πολύτιμου και δυασηναπλήρωτο εμψυχου και άψυχου δυναμικού έχει μείνει άνεργο ή υποαποσχολεύεται. Η Πάτρα λόγω των φυσικών πλεονεκτημάτων της περιοχής (λιμάνι, εμπορικός κόμβος,) συγκεντρώνει πολλές προϋποθέσεις για να εξελιχθεί σ' ένα αξιόλογο πόλο της εγχώριας μεταποιητικής βιομηχανίας που θα στηρίξει και το υπόλοιπο βιομηχανικό δυναμικό της περιφέρειας. Πέραν αυτού υπήρξε κακή πολιτική στις λεγόμενες προβληματικές επιχειρήσεις. Αντί να εξυγιανθούν ώστε να γίνουν λειτουργικές και αποδοτικές εγκαταλείφθηκαν κατά τη δεκαετία του 1980 στην τύχη τους.

3.3. Σε γενικές γραμμές οι λόγοι ή τα αδύνατα σημεία - κίνδυνοι που οδηγούν τις επιχειρήσεις στην παύση των λειτουργιών τους είναι:

1. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων λόγω μη εξειδίκευσης τους.
2. Ανεπάρκεια παραγωγικής ικανότητας των επιχειρήσεων για την παραγωγή ορισμένων αποδοτικών προϊόντων με περιθώρια μεγαλύτερου κέρδους.
3. Χαμηλή παραγωγικότητα του ανθρώπινου δυναμικού λόγω απασχόλησής τους σε τμήματα χαμηλής τεχνολογικής σταθμής που χρειάζονται εκσυγχρονισμό- αυτοματοποίηση.
4. Χαμηλό ποσοστό εργαζομένων πανεπιστημιακής στάθμης
Ελλειψη στελεχικού δυναμικού.
5. Αντιπαραγωγικές και αντιοικονομικές εσωτερικές διακινήσεις.
6. Χαμηλό επίπεδο συντήρησης μηχανών, εγκαταστάσεων και κτιρίων.
7. Ανάγκη συμπλήρωσης εγκαταστάσεων για ανάκτηση πρώτων υλών.
8. Απαιτούνται ορισμένες επενδύσεις για τον εκσυγχρο-

νισμό παραγωγικού δυναμικού και γενικά την εξυγίανση της επιχείρησης.

9. Η επιχείρηση είναι υπερχρεωμένη, σε βαθμό που στην καλύτερη περίπτωση θα ήταν αδύνατο να ανταποκριθεί στις παλιές υποχρεώσεις της.

Πιό συγκεκριμένα η έλλειψη σχολών για την εκπαίδευση και επιμόρφωση των εργαζομένων έχει σαν συνέπεια το χαμηλό βαθμό παραγωγικότητάς τους. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τις αυξήσεις των μισθών και ημερομισθίων, έχουν σαν συνέπεια τη μείωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων.

Όπως είναι γνωστό, στη χώρα μας ισχύει το πενθήμερο εργασίας. Υποστηρίζεται ότι η επέκταση των ημερών εργασίας σε επτά την εβδομάδα, όπως ισχύει σε άλλες χώρες (Πορτογαλία, Τουρκία, κ.α), θα είχε σαν συνέπεια τη μεγαλύτερη αξιοποίησή του μηχανολογικού εξοπλισμού, η οποία θα συνέβαλε στη μείωση του κόστους παραγωγής των προϊόντων και συνεπώς στην αύξηση της ανταγωνιστικότητάς τους. Υποστηρίζεται επίσης ότι το σύνολο των εργάσιμων ημερών στη χώρα μας σε σύγκριση με άλλες χώρες, είναι μικρό, λόγω των πολλών αργιών που έχουμε.

Η πλειοψηφία των έχει υψηλό δείκτη δανειακής επιβάρυνσης. Ένα σημαντικό μέρος των ξένων κεφαλαίων προέρχεται α-

πό βραχυπρόθεσμο δανεισμό, για την κάλυψη των τρέχουσων υποχρεώσεων των επιχειρήσεων. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τα υψηλά επιτόκια, ιδιαίτερα αυτά για κεφάλαια κίνησης, έχουν σαν συνέπεια την επιβάρυνση της επιχείρησης με υψηλά χρηματοδοτικά έξοδα. Πράγμα που σημαίνει ότι η τιμή του προϊόντος επιβαρύνεται σημαντικά με τα έξοδα χρηματοδότησης σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει σε άλλες χώρες όπου τα επιτόκια είναι πολύ χαμηλότερα από τα ελληνικά. Βέβαια εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το μειονέκτημα αυτό για τις ελληνικές επιχειρήσεις έχει μικρότερη σημασία αν λάβουμε υπόψη και τους υψηλούς ρυθμούς πληθωρισμού που ισχύουν στην χώρα μας.

Οι προβληματικές επιχειρήσεις ακολουθούν ανορθόδοξη πολιτική, η οποία πολλές φορές παίρνει τη μορφή του αθέμιτου ανταγωνισμού για τις υπόλοιπες επιχειρήσεις. Η πολιτική αυτή έχει σημαντικές συνέπειες για την ομαλή λειτουργία των υγιών μονάδων και αν συνεχισθεί ίσως οδηγήσει στο κλείσιμο μερικών από αυτές.

Η υψηλή τιμή του ρεύματος, στην χώρα μας έχει σαν συνέπεια τη σημαντική επιβάρυνση με αρνητικές συνεπειες στο κόστος παραγωγής των προϊόντων.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις στερούνται γνώσεων και πλη-

ροφοριών σχετικά με τις ξένες αγορές, αλλά και ικανών στελεχών για εξαγωγές. Ένα αίτημα των επιχειρήσεων σχετικά με αυτό το θέμα, είναι το κράτος να τις βοηθήσει προκειμένου να το ξεπεράσουν με τη δημιουργία εκθέσεων, την παροχή πληροφοριών και την επιμόρφωση στελεχών στον τομέα αυτό

Όπως είναι γνωστό, οι εξαγωγικές επιδοτήσεις βρίσκονται στο στάδιο της βαθμιαίας κατάργησής τους. Όσο κι αν υποστηρίζεται από όρισμένες επιχειρήσεις ότι το παραπάνω γεγονός δεν επηρέασε την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων, η γνώμη μας είναι ότι την επηρέασε όπως επίσης επηρέασε και τη διαθεσιμότητα κεφαλαίων των επιχειρήσεων.

Οι εξαγωγές διεξάγονται σε διάφορα ξένα νομίσματα και οι εισαγωγές σε δολάρια. Επομένως, οι έντονες μεταβολές στις ισοτιμίες των νομισμάτων, όπως είναι φυσικό, επηρεάζουν τον όγκο της ζήτησης, αλλά προσδιορίζουν και τις χώρες προς τις οποίες θα κατευθυνθεί η ζήτηση.

Οι εξαγωγικές εταιρίες υποστηρίζουν ότι αντιμετωπίζουν δύο σοβαρά προβλήματα σχετικά με το φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α). Το πρώτο αναφέρεται στο γεγονός ότι οι φορολογικές επιβαρύνσεις που επιβαρύνουν τα προϊόντα τους δεν ενσωματώθηκαν όλες, παρά μόνο το 50% στο ΦΠΑ, με αποτέλεσμα κατά την εξαγωγή τα ελληνικά προϊόντα να αφήνουν τα ελληνικά σύνορα χωρίς να είναι απελευθερωμένα από κάθε

φορολογική επιβάρυνση που αναφέρεται. Ένα δεύτερο σημαντικό πρόβλημα είναι η μεγάλη καθυστέρηση στην επιστροφή του ΦΠΑ, η οποία στερεί τις επιχειρήσεις από σημαντικά ποσά κεφαλαίων και τις εξαναγκάζει να προσφεύγουν σε δανεισμό, με όλες τις συνέπειες που συνεπάγεται αυτό.

Οι ραγδαίες μεταβολές στο παγκόσμιο -οικονομικό στερέωμα συνέτειναν στην επιδείνωση της αποβιομηχανίσης στο Νο-Αχαίας, καθώς διανύουμε μία νέα φάση βιομηχανικής δραστηριότηταςόπου οι γνωστές παραδοσιακές επιχειρήσεις, είτε χάνονται, είτε αλλάζουν ριζικά δραστηριότητες, είτε τέλος επιδιώκουν συγχωνεύσεις και συνεργασίες, με έντονα τα φαινόμενα της εισαγωγής νέων μεθόδων τεχνογνωσίας.

Ειδικότερα, η αδυναμία του τοπικού επιχειρηματικού κόσμου να προβλέψει τις μεταβολές του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου να προσαρμοστεί σε αυτές και να τις εκμεταλλευτεί με την πραγματοποίηση του αναγκαίου επιχειρηματικού εκσυγχρονισμού και τη λήψη των κατάλληλων στρατηγικών αποφάσεων.

Η ανυπαρξία μιας στοιχειώδους, έστω μακροπρόθεσμης αναπτυξιακής στρατηγικής που οφείλεται:

α). Στην καθυστέρηση δημιουργίας, αλλά και την περιορισμένη υποστήριξη σύγχρονων φορέων με ολοκληρωμένους μηχανισμούς πληροφόρησης και καθοδήγησης των τοπικών επιχειρήσεων πάνω στο Ευρωπαϊκό (Κοινοτικό) και παγκόσμιο οικονο-

μικό και επιχειρηματικό γίγνεσθαι.

β). Στην ανικανότητα του κράτους και οργανώσεις και να αξιοποιήσει αποτελεσματικά τους τοπικούς μηχανισμούς τους για την περιφερειακή ανάπτυξη, με αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών κοινοτικών πόρων.

γ). Η μέχρι σήμερα αδυναμία μιας παραγωγικής συνεργασίας της τοπικής έρευνας και Τεχνολογίας με την τοπική επιχείρηση ώστε να δημιουργηθούν νέα και ανταγωνιστικά προϊόντα.

δ). Η ανυπαρξία γενικά μιας εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής και ιδιαίτερα μιας στρατηγικής για την περιφερειακή ανάπτυξη που έχει στερήσει τον επιχειρηματικό σκόσο της χώρας από τη δυνατότητα πρόσβασής τους σ'ένα πλαίσιο επενδυτικών κατευθύνσεων και ευκαιριών.

ε). Γενικά η κακή οικονομική και διοικητική κατάσταση της Ελλάδας π.χ. έλλειψη προγραμματισμού, αστάθεια της νομοθεσίας, που συντηρούν γενικά ένα αρνητικό κλίμα για επενδυτικές πρωτοβουλίες σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 4

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Νόμος 1386/83 περί προβληματικών επιχειρήσεων:

Για την αντιμετώπιση του μεγάλου και σοβαρού προβλήματος των υποχρεωμένων (προβληματικών) επιχειρήσεων και ιδιαίτερα εκείνων που είναι βιώσιμες και παίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας, οι οποίες είναι πηγή συνεχούς οικονομικής αιμορραγίας των αποταμιεύσεων του λαού εγκυμονούν μεγάλο κίνδυνο παραπέρα αύξησης της ανεργίας σε περίπτωση κλεισίματός τους ο Ν.1386/83 πρόβλεψε την ίδρυση από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Οργανισμού Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ) Γραμματεία Οικονομικής Εξυγίανσης.

Ο ανωτέρω νόμος προβλέπει στην εξυγίανση, αξιοποίηση και ενεργοποίηση όλου του παραγωγικού δυναμικού και επιδιώκεται αφ'ενός η προστασία των εργαζομένων και αφ'ετέρου η διασφάλιση με νόμιμα μέσα της εύρυθμης λειτουργίας των προβληματικών επιχειρήσεων με την εξάλειψη όλων των αιτιών που προκάλεσαν την οικονομική τους κρίση.

Η έδρα του ανωτέρω οργανισμού είναι η Αθήνα.

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ο σκοπός του Οργανισμού είναι η συμβολή στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας και επιτυγχάνεται με:

α). Την οικονομική εξυγίανση επιχειρήσεων

β). Την ίδρυση και εκμετάλλευση κοινωνικοποιημένων ή μικτής οικονομίας επιχειρήσεων.

Ο Οργανισμός για την πραγματοποίηση των σκοπών μπορεί:

α). Να αναλαμβάνει τη διοίκηση και εκμετάλλευση των υπό εξυγίανση ή κοινωνικοποιημένων επιχειρήσεων.

β). Να συμμετέχει στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων που ήδη υπάρχουν ή πρόκειται να ιδρυθούν .

γ). Να χορηγεί δάνεια κάθε μορφής σε επιχειρήσεις που συμμετέχει, καθώς και εγγύησης για την εξασφάλιση τέτοιων δανείων.

δ). Να μεταβιβάζει μετοχές ιδίως σε εργαζομένους ή στους φορείς εκπροσώπησής τους, σε φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Ο Νόμος προβλέπει ότι για την υπαγωγή μιας επιχείρησης στον Οργανισμό πρέπει να προηγηθεί απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και να συμμετέχουν κάποιοι λόγοι που καθορίζει ο νόμος.

Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα Επιμελητήρια είχαν διαφωνήσει πάνω στις ρυθμίσεις για τις προβληματικές Επιχειρήσεις που προβλέπουν οι διατάξεις του Ν.1386/83.

Οι κύριοι λόγοι για τη διαφωνία των Επιμελητηρίων με τις συγκεκριμένες ρυθμίσεις είναι:

Ο πρώτος αφορά τη δημιουργία ενός ακόμη κεντρικού γραφειοκρατικού οργανισμού στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγονται όλες οι προβληματικές επιχειρήσεις.

Η ρύθμιση αυτή εμποδίζει την ταχεία και αποτελεσματική δράση που χρειάζεται στην περίπτωση αυτή. Καί τούτο γιατί οι προβληματικές επιχειρήσεις - όσες είναι βιώσιμες - μπορούν να εξυγιανθούν μόνο με διοικήσεις υψηλής αποτελεσματικότητας, που θα έχουν τη δυνατότητα να παίρνουν γρήγορα δύσκολες αποφάσεις, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν σε χρονοβόρες διαδικασίες συγκρίσεως αυτών.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι ο νόμος προβλέπει την υπαγωγή όλων των προβληματικών επιχειρήσεων σ' ένα κοινό πλαίσιο, τη στιγμή που κάθε μία εμφανίζει ιδιομορφίες και ιδιαιτερότητες που δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν με γενικές διατάξεις.

Το Τρίτο κύριο σημείο της διαφωνίας αφορούσε τα κρι-

τήρια με τα οποία μία επιχείρηση θα μπορούσε να χαρακτηρι-
σθεί προβληματική. Οι ασαφείς διατυπώσεις, αφήνουν πολλά
περιθώρια για εφαρμογές που μπορούν να πλήξουν ολόκληρο
τον ιδιωτικό τομέα τα κριτήρια και ο τρόπος υπαγωγής μίας
επιχειρήσεως στις διατάξεις του νόμου είναι τόσο ασαφή και
ελαστικά που εύκολα μέσω τις διαδικασίες εξυγιάνσεως, πολ-
λές επιχειρήσεις μπορούν να χαρακτηρισθούν προβληματικές
και ακολούθως να διολισθούν στον απόλυτο κρατικό έλεγχο.

Το Επιμελητήριο πιστεύει ότι η έως τώρα εφαρμογή του
Νόμου δείχνει ότι οι παραπάνω αντιρρήσεις ήταν βάσιμες.
Και σε αυτές τις αντιρρήσεις προστίθενται νέες ανησυχίες
ότι ο Ν. 1386/83 μπορεί τελικά να αποδεχθεί άλλη μία πηγή
παροχής προνομίων σε επιχειρήσεις που θα καταλήγουν τελι-
κά στον απόλυτο έλεγχο του Κράτους.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 5

5. ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΥΤΗΣ

Η αύξηση της ανεργίας τις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα είναι μία πραγματικότητα. Και οι συνέπειες αυτής είναι αρκετά όρατες, πολλές και ποικίλλες.

Από την έλλειψη απασχόλησης απειλούνται ολόκληρες μελλοντικές νέες γενιές να μείνουν έξω από την οικονομική δραστηριότητα.

Η δουλειά έχει γίνει σήμερα για πολλούς άπιαστο όνειρο

Το ποσοστό των νέων ανέργων, κάτω της ηλικίας των 30 χρονών, ξεπερνά το 50% όλων των ανέργων του τόπου. Οι γυναίκες είναι πρώτες στις απολύσεις και οι τελευταίες στις προσλήψεις.

Φαίνεται ότι η ανεργία πλήττει περισσότερο τη νέα γενιά, τις γυναίκες, τους ειδικευμένους εργαζομένους και τους επιστήμονες.

Όπως προαναφερθήκαμε οι συνέπειες της ανεργίας είναι πολλές. Σε συνθήκες σταθερής και παρατεταμένης ανεργίας, όπως αυτή που ζούμε στη χώρα μας αυξάνει απότομα ο αριθ-

μός των ψυχολογικών παθήσεων.

Αρκετά σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού παρουσιάζει συμπτώματα κατάθλιψης. Οι άνθρωποι αυτοί ανήκουν κυρίως στα οικονομικά φτωχότερα στρώματα, ιδιαίτερα στους άνεργους και ανειδίκευτους εργάτες. Το πρόβλημα της κατάθλιψης εμφανίζεται αυξημένο στις γυναίκες απ'ότι στους άντρες.

Σε έρευνα που έγινε για παιδιά σε " προβληματικές " οικογένειες ή παιδιά ανέργων γονιών διαπιστώθηκε καθυστέρηση στη σωματική ανάπτυξη και σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα στα παιδιά αυτά. Τα προβλήματα αυτά ήταν κατάθλιψη, παντελής έλλειψη στόχων και επιθυμιών και προβληματική ανάπτυξη του εγώ.

Το επάγγελμα εκτός του ότι είναι η βάση του ανθρώπου για την επιβίωσή του, είναι και βασικό κριτήριο επιτυχίας του στη ζωή και βάση επιβεβαίωσης της προσωπικότητάς του.

Η έλλειψη της χαράς, της δημιουργίας και της επίδοσης στην εργασία, ή απομάκρυνση από τον συναδελφικό χώρο, η έλλειψη ευκαιριών ψυχαγωγίας κ.λ.π. ωθεί μία μερίδα από άνεργους στον αλκοολισμό, στα ναρκωτικά, στην πορνεία και στην εγκληματικότητα.

Η μακροχρόνια ανεργία έχει τη " συμβολή " της και εδώ.

Εκτός από τις ποσοτικές διαστάσεις, η ανεργία έχει και σοβαρές ποιοτικές προεκτάσεις. Καί είναι σίγουρο ότι η ανεργία οδηγεί σε πολλά κοινωνικά προβλήματα. Μερικά από αυτά είναι τα εξής:

- παθητικότητα και απελπισία
- ψυχολογικές παθήσεις
- κατάθλιψη
- Αύξηση των διανοητικών παθήσεων
- Αύξηση του αριθμού των θανάτων
- Αυκτονίες
- Αλκοολισμός
- Κακομεταχείριση παιδιών και γυναικών
- Ναρκωτικά
- Αύξηση εγκληματικότητας.

Η μακροχρόνια ανεργία κλονίζει την εμπιστοσύνη και την αυτοπεποίθηση ενός ατόμου και οδηγεί σε αισθήματα τα-

πείνωσης και μοναξιάς. Καί λόγω της παρατεταμένης ανεργίας που αντιμετωπίζουν πολλοί πέφτουν σε παθητικότητα και απελπισία.

Οι αυτοκτονίες είναι η τρίτη κατά σειρά αιτία θανάτου των νέων και είναι ιδιαίτερα συνηθισμένο φαινόμενο στους άνεργους νέους. Πολλοί δεν μπορούν να αytέξουν το πρόβλημα της ανεργίας και οδηγούνται από την απελπισία τους στην αυτοκτονία.

Πολλοί ενήλικες έχουν σοβαρό πρόβλημα αλκοολισμού λόγω οικονομικής ανασφάλειας. Εκατομμύρια γυναίκες δέρνονται κάθε χρόνο από τους άντρες και πάρα πολλές από αυτές υφίστανται σοβαρούς τραυματισμούς.

Με την αύξηση της ανεργίας τα περιστατικά κακομεταχείρησης παιδιών από άνεργους πατεράδες έχουν αυξηθεί δραματικά.

Σε όλες τις χώρες, έγινε παραδεκτό ότι η αύξηση της εγκληματικότητας συνδέεται και με τη μακροχρόνια ανεργία.

Εκτός όμως από τις σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις η ανεργία έχει και αρκετές άλλες επιπτώσεις όπως: μειωεντική θέση την οποία νιώθουν οι γυναίκες λόγω των διακρίσεων που γίνονται σ'αυτές όσον αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης σε βάρους τους με αποτέλεσμα να μην μπορούν να βρούν μία :

ανάλογη εργασία.

- Η φυγή των ανδρών και κυρίως των νέων που λόγω της ανεργίας στην Ελλάδα, ψάχνουν να βρουν την τύχη για εργασία σε ξένες χώρες.

- Η απασχόληση πολλών σε επικίνδυνες εργασίες, ανασφάλιστους και μέσα σε ανθυγιεινές συνθήκες ανεργίας και με εξευτελιστικά ημερομίσθια, γιατί λόγω της ανεργίας δεν μπορούν να βρουν μία εργασία που θα ταίριαζε στον καθένα με αποτέλεσμα την κατάρπωση της σωματικής και ψυχικής τους υγείας.

- Η εκμετάλλευση των Ελλήνων που ζητούν εργασία σε σχέση με τους "αλλοδαπούς" που τους παίρνουν την εργασία μέσα από τα "χέρια" τους, λόγω των χαμηλότερων μισθών που παίρνουν αυτοί.

Η ανεργία όμως δεν έχει επιπτώσεις ,μόνο στην κοινωνία, αλλά και στην οικονομία.

Η μαζική ανεργία επιδρά άμεσα στη γενική χειροτέρευση της οικονομικής κατάστασης της εργατικής τάξης. Με την ανεργία μειώνεται το ποσοστό συμμετοχής των εργατών στην κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Σήμερα εκατοντάδες χιλιάδες άνεργοι, ανεξάρτητα από την διάρκεια που μένουν χωρίς δουλειά, δεν απολαμβάνουν αμοιβές.

Ακόμη και τα κονδύλια που χορηγούνται για τους άνεργους ,όλο και περικόπτονται .

Μπορούμε να πούμε ότι στην Ελλάδα ή προστασία των ανέργων είναι σχεδόν ανύπαρκτη .

Όσες μεγαλύτερες διαστάσεις παίρνει η ανεργία τόσο πλιό εύκολα οι εργοδότες με το φόβο των απολύσεων των εργατών και την αντικατάστασή τους , καταφέρνουν να χτυπούν τους εργατικούς μισθούς . Ακόμη αναγκάζουν τους εργαζομένους να δουλεύουν πλιό εντατικά , να καταναλώνουν περισσότερη μυική δύναμη και πνευματική στη μονάδα χρόνου .

- Η εφαρμογή νέας τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία άν όχι μακροχρόνια τουλάχιστον σε μία βραχυχρόνια περίοδο προβλέπεται να έχει κάποιες αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση στην περίπτωση ειδικώτερα που το επίπεδο παραγωγής παραμένει στάσιμο και το πλεονάζον εργατικό δυναμικό δεν μπορεί να αξιοποιηθεί .

Από την άλλη μεριά αποκλείεται να αποφύγουμε την εφαρμογή της νέας τεχνολογίας επειδή αυτό θα είχε σοβαρότερες αρνητικές επιδράσεις στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας .

Οι ανάγκες της οικονομίας σε εξειδικευμένη εργασία δεν συμπίπτουν οπωσδήποτε με το είδος και την ποιότητα της εκπαίδευσης ή κατάρτισης που παρέχεται από το εκπαι-

δευτικό σύστημα.

Οι νέοι συχνά ακολουθούν επαγγέλματα όχλιτης αρεσκείας τους, αλλά εκείνα που θεωρούνται αποδεκτά από το στενό οικογενειακό τους περιβάλλον. Συχνά οι παρεμβάσεις αυτές οδηγούν το νέο να αποφασίσει για κάτι που δεν του εκφράζει και κατά κανόνα τον σπρώχνουν να ακολουθησει ένα και μόνο δρόμο. Το δρόμο που οδηγεί στα Α.Ε.Ι. Η τάση αυτή υπάρχει και σήμερα και συχνά οδηγεί τους νέους σε κατάσταση ανεργίας, υποαπασχολήσεως. Στην καλύτερη γι αυτούς περίπτωση πετυχαίνουν μία θέση στο Δημόσιο, ως απλοί Διοικητικοί υπάλληλοι σε αντικείμενα που κατά κανόνα πολύ λίγο αξιοποιούν τις γνώσεις τους. Τα 2/3 των αποφοίτων προσλαμβάνονται στο Δημόσιο.

Αναγνωρίζεται κατά πολύ η ανάγκη για την απόκτηση ειδικών γνώσεων στο ευρύτερο εργασιακό περιβάλλον.

Η γενική παιδεία θα συντελέσει στην καλύτερη προσαρμογή των εργαζομένων στις αναπότρεπτες μεταβολές που επέρχονται στην τεχνολογία και αντίστοιχα στην οικονομία.

Το ίδιο το Κράτος πρέπει μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα να ενημερώσει τους νέους πάνω στα νέα επαγγέλματα που δημιουργούνται. Να δώσει περισσότερο έμφαση σε αυτά έτσι ώστε να πείσει τον νέο ότι οι τεχνολογικές -κοινωνικές μεταβολές έχει ανάγκη από καινούργιες ειδικότητες και νέο έμπειρο εργατικό δυναμικό.

Η πολιτεία πρέπει να δώσει κίνητρα ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές με στόχο οι νέοι να παραμείνουν σε αυτές.

5.1. ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ

Όσον αφορά την ανεργία των νέων κατά φύλο οι νέες γυναίκες είναι εκείνες που εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά ανεργίας.

Αυτή η μεγάλη συμμετοχή των γυναικών στην ανεργία, εξηγείται βέβαια από το γεγονός ότι παρά τις άφθονες διακηρύξεις για ισότητα στην πράξη, οι διακρίσεις σε βάρος των γυναικών εκδηλώνονται με τα μεγαλύτερα ποσοστά στις απολύσεις. Οι γυναίκες κατέχουν τα πρωτεία στην ανεργία διαπιστώνουμε από στατιστικές έρευνες.

Οτι η ανεργία αποτελεί γένους θηλυκού δεν αποτελεί αποκλειστικά υποθεση στη χώρα μας.

Σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα οι γυναίκες έχουν ιδιαίτερες επιδόσεις στο "σπόρ". Απλώς η Ελλάδα βρίσκεται επικεφαλής.

Οι δουλειές που κάνουν οι γυναίκες είναι δουλειές ρουτίνας, κακοπληρωμένες σε κορεσμένους τομείς εργασίας χωρίς προοπτικές εξέλιξης.

Οι εργαζόμενες γυναίκες είναι κυρίως υπάλληλοι. Αν και η αντιστοιχεία μεταξύ ανδρών και γυναικών υπαλλήλων στο σύνολο των εργαζομένων είναι περίπου η ίδια, οι γυναίκες πολύ δύσκολα ανέρχονται στην ιεραρχία.

Όσον αφορά στις αμοιβές, οι μεν νόμοι έχουν πεί "ναί" στην ισότητα, η δε πραγματικότητα επιβάλλει ανισότητα και μάλιστα σε εντυπωσιακή κλίμακα.

5.1.2. ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

Το μεγαλύτερο ποσοστό του απασχολουμένου δυναμικού της Πάτρα ασχολείται στον κλάδο της Βιοτεχνίας και Βιομηχανίας.

Το 1981, μεγάλο τμήμα του άρρενος πληθυσμού το 21,3% απασχολούνταν στον κλάδο της Βιομηχανίας - Βιοτεχνίας.

Σε ότι αφορά την γυναικεία απασχόληση είναι αξιοσημείωτο το υψηλό ποσοστό απασχόλησης στον κλάδο της μεταποίησης δηλ. 30,7%.

Το μεγαλύτερο αυτό ποσοστό υπογραμμίζει την σημαντικότητα της γυναικείας απασχόλησης στην ανάπτυξη του Βιομηχανικού και Βιοτεχνικού τομέα παραγωγής της Πάτρας.

Το μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού είναι συγκεντρωμένο στην επαρχία Πατρών και κυρίως στο Πολεοδομικό συγκρότημα της Πρωτεύουσας του νομού.

Η περίοδος του 1981-1991 ήταν καθοριστική για τον Νομό Αχαΐας.

Η κρίση του Βιομηχανικού τομέα είχε σαν αποτέλεσμα τη μείωση της απασχόλησης στη Πάτρα.

Συγκεκριμένα στον κλάδο υφαντικών Βιομηχανικών παρα-

τηρείται πτωτική πορεία, την ίδια πορεία ακολουθεί ο κλάδος σε επίπεδο χώρας.

Ωστόσο δεν θα ήταν ορθό να συμπεράνουμε ότι η κρίση του κλάδου είναι αποτέλεσμα των αιτιών της κρίσης που πλήττει γενικότερα τον κλάδο σε εθνικό επίπεδο.

Ο λόγος είναι ότι η κρίση στην πάτρα και γενικότερα στον Νομό Αχαΐας οφείλεται κυρίως στην παύση λειτουργίας της Πειραική Πατραϊκή, της οποίας το κλείσιμο δεν οφείλεται αποκλειστικά στην κρίση του κλάδου της υφαντουργίας.

Η Πειραική Πατραϊκή αντιπροσώπευε το 1985 το 69% της απασχόλησης της υφαντουργίας, και ευθύνεται για το 86% των απωλεσθέντων θέσεων του κλάδου για την περίοδο 1981-1991.

Η απώλεια των θέσεων εργασίας στην υφαντουργία έπληξε την συνολική μεταποιητική απασχόληση, δεδομένου του πολύ μεγάλου ειδικού βάρους του κλάδου στην απασχόληση της περιοχής.

Ο κλάδος της υφαντουργίας ευθύνεται για το 51,7% των απωλεσθέντων θέσεων εργασίας κατά την περίοδο του 1981-1992.

Όσον αφορά τα αίτια κρίσης του κλάδου της Χαρτο-Βιομηχανίας, πρέπει να αναζητηθούν κυρίως στις Βιομηχανίες της περιοχής. Με δεδομένη τη μεγάλη συγκέντρωση του κλάδου, το πρόβλημα εντοπίζεται στην παύση λειτουργίας της ΕΓΛ, που αντιπροσώπευε πλέον των 2/3 της απασχόλησης του κλάδου.

Ο κλάδος ευθύνεται για την απώλεια του 15,0% των θέσεων εργασίας της περιόδου 1981-1982, που επιμερίζεται σε 20,8% για την περίοδο 1981-1986 και 11,2 για την περίοδο 1989-1992.

Η απώλεια θέσεων εργασίας στην Χαρτοβιομηχανία είχε τις προαναφερδόμενες δυσμενείς επιπτώσεις στην απασχόληση λόγω του υψηλού ειδικού βάρους που κατείχε σε επίπεδο χώρας.

Για την περίοδο 92-94 η απασχόληση αντιπροσωπεύει περίπου το 42% της απασχόλησης στη μείζονα Βιομηχανία του Ν.Αχαΐας.

Οι Επιχειρήσεις της Πάτρας το 1994 απασχολούσαν 3.542 εργαζομένους, ενώ το 1995 ο αριθμός των εργαζομένων μειώθηκε στους 3.205 (μείωση κατά 337 άτομα ή 9,5%).

Οδηγούμαστε στην διαπίστωση ότι υπάρχει μία μικρή ανάσχεση του ρυθμού μείωσης της απασχόλησης χωρίς όμως

α ρυθμός αυτός να παύει να είναι ιδιαίτερα υψηλός.

1990/1989 -4

1991/1990 -11,4

1992/1991 -14,2

1994/1995 - 9,5

5.1.3. ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟ ΑΙΓΙΟ

Το Αίγιο βρίσκεται στην ίδια δυσμενή οικονομική κατάσταση με την Πάτρα.

Η αγορά εργασίας του Αιγίου είναι 10 φορές μικρότερη από των Πατρών.

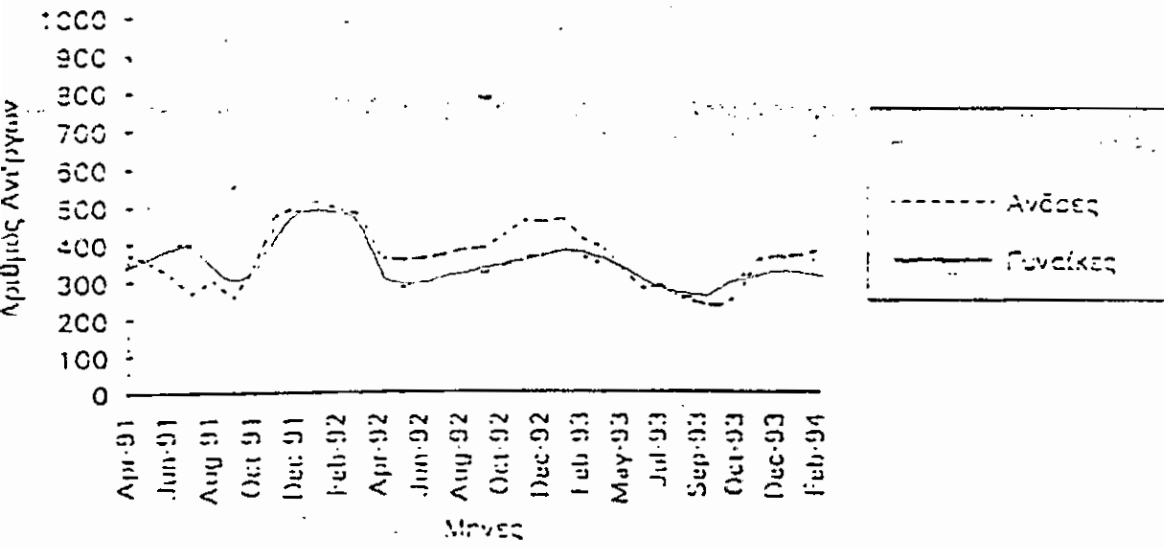
Ο μέσος όρος ανέργων για την περίοδο 1991 - 1994 κυμαίνεται περίπου στους 72,0 ανά μήνα (16%). Οι μεγαλύτερες αυξήσεις ανεργείας παρουσιάζονται στην περίοδο Οκτωβρίου 1991 - Φεβρουαρίου 1992, όπου από περίπου 540 ανέργους το Σεπτέμβριο του 1991 εμφανίζονται πάνω από 900 το Νοέμβριο.

Κατά μέσο όρο οι μηνιαίες εγγραφές ανέργων ξεπερνούν τις 100, και οι αναγγελίες απολύσεων τις 80, ενώ οι αναγ-

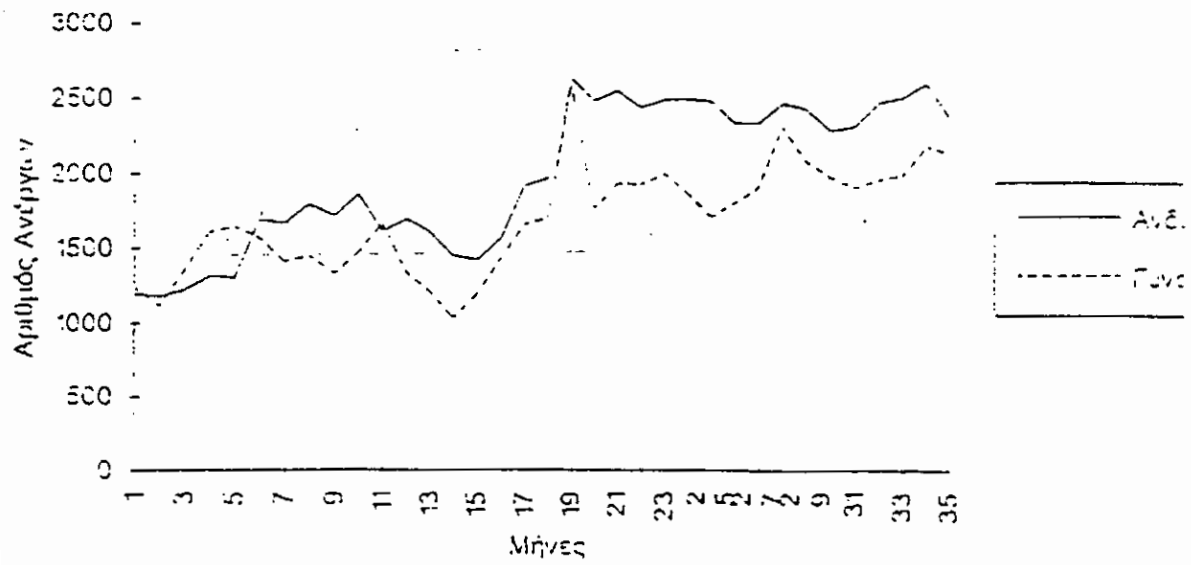
γελίες προσλήψεων κυμαίνονται γύρω στις 130.

Ο μέσος όρος ανέργων ανδρών ανά μήνα πλησιάζει τους 370 (8,2%) ,ενώ για τις γυναίκες είναι λίγο χαμηλότερο πλησιάζοντας τις 355 (7,8%).

Συγκριτική Ανεργία Ανδρών - Γυναικών (Αίγιο)

Συγκριτική Ανεργία Ανδρών - Γυναικών (Πάτρα 91-94)

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 6

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η ανάλυση των στατιστικών στοιχείων έδειξε ότι ο Νομός Αχαΐας χαρακτηρίζεται από μία αξιόλογη συμμετοχή στον δευτερογενή τομέα της εθνικής οικονομίας.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση παρουσιάζει συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία βασίζονται στην παράδοση και καλή εμπειρία της μεταποιητικής δραστηριότητας, στην υφισταμένη καλή υποδομή, στις σημαντικές συγκοινωνιακές δυνατότητες και στη ύπαρξη επιστημονικού και τεχνολογικού δυναμικού Α.Ε.Ι., Τ.Ε.Ι., καθώς και λόγω των ευνοϊκών συνθηκών υψηλότερης στάθμης.

Η τοπική επιχείρηση πρέπει να εκσυγχρονίζεται εσωτερικά αναδιοργανώνοντας τη λειτουργία της με βάση τις απαιτήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού και να εκμεταλλεύεται τις ευκαιρίες του διεθνούς εξωτερικού περιβάλλοντος αποκτώντας πρόσβαση στην πολύτιμη πληροφόρηση.

Είναι αναγκαίο να τονισθεί ότι ακόμη χρειάζεται αρκετή συμπλήρωση της υποδομής και βελτίωση της σημερινής, ώστε να εξασφαλίζεται η συνεχής βιομηχανική ανάπτυξη.

Η υποδομή από μόνη της δεν επαρκεί εάν δεν υπάρχει σαφήνεια ως προς τον προσανατολισμό της επενδυτικής δραστηριότητας ως προς τα νέα προϊόντα που είναι σκόπιμο να παράγει η βιομηχανία, αναλύοντας με σύγχρονες μεθόδους τις προοπτικές επιτυχίας.

Πρέπει, να δημιουργηθούν πλήρες υπηρεσίες στον Νομό Αχαΐας, οι οποίες στελεχωμένες με κατάλληλο προσωπικό και διαθέτοντας αναλυτικά στατιστικά στοιχεία και ότι άλλο χρειάζεται ο υποψήφιος επενδυτής, να παρέχουν τις κατάλληλες πληροφορίες.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για να εκσυγχρονίσουν δηλαδή να ανανεώσουν τον εξοπλισμό τους να εισάγουν στην οργάνωση και διοίκηση επιστημονικές μεθόδους, να προχωρήσουν στην αυτοματοποίηση της παραγωγής και να αναπτύξουν την τυποποίηση των προϊόντων τους.

Οι επιχειρήσεις θα πρέπει λοιπόν να αναβαθμίσουν τις διάφορες επιχειρηματικές τους λειτουργίες όπως MARKETING, ορθολογική οργάνωση της παραγωγής (διάταξη εξοπλισμού, ενδοεργοστασιακή διακίνηση υλικών, διαχείριση αποθεμάτων κ.λ.π) ποιοτικός έλεγχος, τήρηση προδιαγραφών, σχεδιασμός προϊόντων.

Ακόμη θα πρέπει να επιδιωχθεί η συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων, σε διάφορους τομείς με την δημιουργία συνε-

ταιρισμών, κοινοπραξιών, κοινών υπηρεσιών (π.χ. προμήθεια πρώτων υλών, εκτέλεση παραγγελιών, προώθηση πωλήσεων κ.λ.π), ώστε να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά ο κατακερματισμός της παραγωγής σ' ένα δυσανάλογα μεγάλο αριθμό πολύ μικρών μονάδων.

Για την παραπέρα ανάπτυξη της βιομηχανίας στο Νομό Αχαΐας θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στους παρακάτω κλάδους:

- Δημιουργία μεταποιητικών επιχειρήσεων στον κλάδο της ηλεκτρονικής για την παραγωγή τηλεπικοινωνιακών προϊόντων και διατάξεων μετρήσεων.

Είναι γνωστό ότι η χώρα μας υστερεί σ' αυτήν την κατεύθυνση ή δε συμμετοχή της σ' αυτήν την δραστηριότητα είναι επιβεβλημένη.

Μία τέτοια βιομηχανία δεν ρυπαίνει το περιβάλλον εννοείται δε στον Νομό Αχαΐας λόγω στήριξης από το Α.Ε.Ι και το Τ.Ε.Ι.

- Επιχειρήσεις παραγωγής συσκευών και συστημάτων βιομηχανικού αυτοματισμού με βάση τα ηλεκτρονικά στοιχεία χαμηλής και υψηλής ισχύος, που θα ήταν χρήσιμα για τον εκσυγχρονισμό των υπολοίπων κλάδων του νομού και της χώρας αλ-

λά και για συμμετοχή στην διεθνή αγορά.

- Μονάδες παραγωγής προϊόντων πληροφορικής τα οποία ως γνωστόν επεισέρχονται πολύ γρήγορα σε πολλές δραστηριότητες της ανθρώπινης κοινωνίας και σύντομα θα γίνουν συνήθη καταναλωτικά αγαθά.

- Επιχειρήσεις παραγωγής γεωργικών μηχανημάτων τα οποία παρουσιάζουν ένα ευρύ φάσμα και είναι χρήσιμα για τηνστήριξη της γεωργικής παραγωγής του Νομού και της χώρας.

Ως γνωστό στην χώρα μας παράγονται λίγα κεφαλαιουχικά αγαθά, λείπει δηλαδή η βαρειά βιομηχανία τα οποία έχουν μεγάλη στρατηγική οικονομική αξία για την εθνική ανάπτυξη. Πρέπει λοιπόν να καλλιεργηθεί η επιχειρηματική και επενδυτική τόλμη προς αυτήν την κατεύθυνση.

- Δημιουργία βιομηχανικής παραγωγής συσκευών και συστημάτων για την εκμετάλλευση της αιολικής και ηλιακής ενέργειας.

Άλλες μικρές χώρες όπως π.χ. η Δανία και η Ολλανδία βρίσκονται στην πρώτη θέση από πλευράς συμμετοχής στις διεθνείς πωλήσεις συστημάτων μετατροπής της αιολικής ενέργειας σε ηλεκτρική.

Η χώρα μας λόγω ευνοϊκών κλιματολογικών δεδομένων και λόγω περιορισμένων ενεργειακών πόρων μπορεί να λάβει μέρος με επιτυχία σ' αυτήν την δραστηριότητα.

- Προώθηση επενδύσεων που συμβάλλουν στην παραπέρα καθετοποίηση και ολοκλήρωση ενός βιομηχανικού κλάδου (π.χ. δημιουργία σύγχρονου ξηραντηρίου δερμάτων, σύγχρονα βαφεία και πλυντήρια παραδοσιακών υφασμάτων κ.λ.π.).

- Ανάπτυξη της ναυτιλιακής βιομηχανικής περιοχής στο Νομό Αχαΐας.

Η ανάπτυξη αυτή θα πρέπει να αναφέρεται σε δύο βασικούς στόχους:

1. Τη δημιουργία μιας βιομηχανικής περιοχής σε όλα τα κύρια χαρακτηριστικά που οφείλει αυτή να έχει και επί πλέον ορισμένα ακόμα ειδικά χαρακτηριστικά (όπως θαλάσσια έργα υποδομής) και απαιτήσεις (όπως περιβαλλοντική προστασία)

2. Τον συντονισμό, την προώθηση και ανάπτυξη των σύνθετων δραστηριοτήτων που εξυπηρετούν τις ειδικές λειτουργικές ανάγκες της ΝΑ.ΒΙ.ΠΕ. (όπως σταθμό Φ/Ε, λιμενικές διευκολύνσεις, ανοικτές αποθήκες, σταθμός συγκέντρωσης και επεξεργασίας των κατάλοιπων των προϊόντων).

- Ανάπτυξη του τομέα των μεταφορών, ώστε να γίνει πλή-

ρης εκμετάλλευση της πλεονεκτικής γεωγραφικής της περιφέρειας.

Τέλος, θα πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα ότι ή οποιαδήποτε βιομηχανική ανάπτυξη στον Νομό θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψην της την προστασία του περιβάλλοντος, γιατί ο νόμος διαθέτει σημαντικούς πόρους (βιότοποι, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κ.λ.π) και καλλιτεχνικούς θησαυρούς (αρχαία μνημεία) και επί πλέον η υποβάθμιση του περιβάλλοντος αποτελεί σήμερα ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελίδες
<u>Κεφάλαιο 1</u>	
Ιστορικά Στοιχεία	1-3
1.1. Η πρώτη Βιομηχανική Προσπάθεια	4-6
1.2. Συμπέρασμα	6-9
<u>Κεφάλαιο 2</u>	
Επιχειρήσεις που έκλεισαν και λειτουργούν	10
2.1. Κατάσταση Βιομηχανικών επιχειρήσεων του Νομού Αχαΐας που έκλεισαν	11-12
2.2. Κατάσταση Βιομηχανικών επιχειρήσεων που λειτουργούν μέχρι σήμερα	13-18
2.3. Παρουσίαση μερικών επιχειρήσεων που λειτουργούσαν στο παρελθόν και άλλων που λειτουργούν μέχρι σήμερα.	19-32
2.3.1. Πειραιική - Πατραϊκή	19-21
2.3.2. Χαρτοβιομηχανία Ευάγγελου Λαδόπουλου	21-23
2.3.3. Αχάια Κλάους	23-24

Κεφάλαιο 4

Νομοθεσία

Νόμος 1386/83 περί Προβληματικών
Επιχειρήσεων.

50-53

Κεφάλαιο 5

5.1. Ανεργία και Επιπτώσεις αυτής.

54-61

5.1.1. Ανεργία κατά φύλο

61-62

5.1.2. Ανεργία στη Πάτρα

63-66

5.1.3. Ανεργία στο Αίγιο

66-67

5.1.4. Συγκριτικοί Πίνακες ανεργίας

Γυναικών - Ανδρών στο Αίγιο

68

Γυναικών - Ανδρών στη Πάτρα

69

Κεφάλαιο 6

Προοπτικές - Προτάσεις

70-75

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΕΡΕΥΝΑ σε επιχειρήσεις
2. Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πατρών και Αιγίου
3. Εμπορικό Κέντρο Πατρών και Αιγίου
4. Βιβλιοθήκη Πατρών - Αιγίου
5. Βιβλιοθήκη Τ.Ε.Ι. Πατρών.

